

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PSIHOLOGILOR ȘCOLARI

Ediția a VII-a

*Psihologia educației între paradigme și provocări.
Implicații asupra învățării și asupra copiilor cu
tulburări specifice de învățare*

- Programul și rezumatele lucrărilor -

ISSN 2344-407X
ISSN-L 2344-407X

Oradea, România
25-26 octombrie 2019

- **Asociația Națională a Psihologilor Școlari**
- **Asociația CES – Colaborăm Educăm Sprijinim**
- **Universitatea din Oradea, Facultatea de Științe Socio-Umane**
- **Departamentul de Psihologie și**
- **Departamentul de Științe ale Educației**
- **Inspectoratul Școlar Județean Bihor**
- **Casa Corpului Didactic Bihor**
- **Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor**
- **Asociația pentru Promovarea Cooperării în Educație**
- **Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr 1 Oradea**

Copyright © ANPS

Ediție îngrijită de

conf. univ. dr. Daniela Roman

conf. univ. dr. Marius Drugaș

prof. psihopedagog Teodora Pantazi

Material realizat cu sprijinul Comisiei Europene prin Programul Erasmus+
Comisia Europeană și Agenția Națională din Turcia nu pot fi trase la răspundere pentru conținutul materialului și utilizarea informațiilor prezentate.

Contact

E-mail: contact@anps.ro; asociatiaces@gmail.com

Web: www.anps.ro

<https://www.facebook.com/CNPS.Oradea/?ref=bookmarks>

Cuprins

<i>Cuvânt înainte.....</i>	<i>4</i>
<i>Comitet de organizare.....</i>	<i>6</i>
<i>Comitet științific.....</i>	<i>8</i>
<i>Invitați.....</i>	<i>9</i>
<i>Programul general al conferinței.....</i>	<i>10</i>
<i>Programul detaliat al conferinței.....</i>	<i>12</i>
<i>Programul sesiunilor de prezentare a lucrărilor.....</i>	<i>18</i>
<i>Programul workshop-urilor.....</i>	<i>22</i>
<i>Rezumatele lucrărilor prezentate în plen.....</i>	<i>25</i>
<i>Rezumatele lucrărilor prezentate pe secțiuni (A - Z).....</i>	<i>37</i>
<i>Rezumatele workshop-urilor.....</i>	<i>68</i>

Stimați invitați,

Ca orice alt domeniu, psihologia educațională se află într-o continuă evoluție și transformare. Cercetarea științifică a avansat, încercând să răspundă impactului pe care ritmul accelerat al schimbărilor economice, sociale și tehnologice îl are asupra copilului, adolescentului, dar și asupra fiecăruia dintre actorii implicați în procesul educațional.

*Este cunoscut faptul că pentru o evoluție pozitivă, ascendentă și securizantă copilul are nevoie de **echilibru**. Nu întotdeauna dimensiunile semnificative ale lumii sale sunt poziționate favorabil. Anumite bariere și deficite cognitive pot interfera și bloca traseul dezvoltării, conducând spre eșec academic și vulnerabilizând starea de bine prezentă și viitoare a copilului. Lipsa de reacție a celor apropiați (familie, prieteni, colegi, profesori), precum și suportul deficitar, pot conduce către expunerea la situații nefavorabile al căror impact poate fi devastator.*

*Analizând gama intereselor tematice și conștientizând pericolul consecințelor negative ale acestor schimbări, comitetul de organizare propune pentru anul 2019 o temă cu un puternic impact psihoeducațional: **Psihologia educației între paradigme și provocări. Implicații asupra învățării și asupra copiilor cu TSI.***

Încercând o calibrare între atenția acordată formării și accentul pus pe problema cercetării, specialiști și practicieni recunoscuți ai domeniului, atât din țară, cât și din străinătate, vin să ne ofere informare, orientare și repere actualizate, prin intermediul secțiunilor plenare, al secțiunilor pe teme de cercetare specifice, dar și în cadrul workshop-urilor și a mesei rotunde.

Prezenta ediție este posibilă cu sprijinul generos oferit de partenerii noștri, Asociația CES, prin proiectul Erasmus+, KA2 „DysTRANS-Facilitarea tranziției elevilor dislexici din ciclul primar

în ciclul gimnazial”, un atu prețios pentru asumarea misiunii nobile pe care și-au ales-o cele două organizații.

*Asociația Națională a Psihologilor Școlari și Asociația CES, pledează, prin fiecare manifestare științifică, pentru recunoașterea rolului vital pe care practicienii domeniului (psihologi, consilieri școlari, psihopedagogi, pedagogi, cadre didactice și sociologi) îl au în susținerea elevului pentru obținerea succesului școlar și atingerea obiectivelor educaționale. Mai mult, susțin transformarea psihologului școlar într-un agent al schimbării care va contribui la atingerea obiectivului vizat: **schimbarea paradigmei de gândire în educație.***

Vă mulțumim pentru oportunitatea oferită și încrederea acordată!

*Presedintele comitetului de organizare,
Conf. univ. dr. Daniela Roman*

Comitet de organizare

Președinte

conf. univ. dr. Daniela Roman, *Universitatea din Oradea*

Președinte onorific

prof. univ. dr. Elena Bonchiș, *Universitatea din Oradea*

Vicepreședinți:

conf. univ. dr. Marius Drugaș, *Universitatea din Oradea*

Prof. psihopedagog Teodora Pantazi, *director executiv Asociația CES – Colaborăm Educăm Sprijinim*

Membri

Lect. univ. dr. Denisa Ardelean, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. habil. Delia Bîrle, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. Carmen Bora, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Marius Cioară, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Lioara Coturbaș, *Universitatea din Oradea*

Prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. Cristina Maria Florescu, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Angelica Hălmăjan, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. Mihai Marian, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Gabriel Roșeanu, *Universitatea din Oradea*

Conf. univ. dr. Monica Secui, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Rosana Stan, *Universitatea din Oradea*

Prof. univ. dr. Simona Trip, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Laura Bochiș, *Universitatea din Oradea*

Lect. univ. dr. Raluca Răcășan, *Universitatea din Oradea*
Prof. dr. Ioana Stefan, director *Școala Gimnazială Simbăta*
Prof. Silvia Ficuț *Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1 Oradea*
Prof. Valeria Colesnicov, *Asociația CES*
Prof. Lavinia Gorgan, *Asociația CES*
Prof. Alina Cardoso, *Asociația CES*
Prof. Luminița Oros, *Asociația CES*
Prof. Anca Tirla, *Asociația CES*
Prof. Temena Haios, *Asociația CES*
Prof. Felicia Codoban-Luca, *Asociația CES*
Prof. Ramona Vidican, *Asociația CES*
Prof. Alin Florin Novac-Iuhas, *Inspectoratul Școlar Județean Bihor*
Prof. Carmen Ilisie, *Inspectoratul Școlar Județean Bihor*
Prof. Florin Negruțiu, *Inspectoratul Școlar Județean Bihor*
Prof. Claudiu Damian, *Inspectoratul Școlar Județean Bihor*
Prof. Adelina Iacob, *Inspectoratul Școlar Județean Bihor*
Prof. Diana Popa, *Inspectoratul Școlar Județean Bihor*
Prof. Carmen Bodiu, *Casa Corpului Didactic a Judetului Bihor*
Prof. Maria Hulber, *Casa Corpului Didactic a Judetului Bihor*
Prof. Simina Miko, *Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională Bihor*
Prof. Liana Chiș, *Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională Bihor*
Prof. Csilla Simo-Ritter, *Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională Bihor*
Prof. Ramona Kiss, *Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1
Oradea*
Prof. Paula Corb Manole, *Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1
Oradea*

Comitet științific

- Conf. univ. dr. Karla Barth, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. habil. Delia Bîrle, *Universitatea din Oradea*
Prof. univ. dr. Elena Bonchiș, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Claudia Bacter, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Carmen Bora, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Emilia Borșa, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Adriana Cătaș, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Marius Cioară, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Lioara Coturbaș, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, *Universitatea din Oradea*
Prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Andrada Dorothea Ionescu, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
Conf. univ. dr. Elena Anghel-Stănilă, *Universitatea „Titu Maiorescu”, București*
Conf. univ. dr. Marius Drugaș, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Violeta Enea, *Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*
Prof. asociat Carlton J. Fitzgerald Ed.D., *SUA*
Lect. univ. dr. Angelica Hălmăjan, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Mihai Marian, *Universitatea din Oradea*
Prof. univ. dr. Carmen Popa, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Daniela Roman, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Gabriel Roșeanu, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Annamaria Balla, *Universitatea Emanuel Oradea*
Lect. univ. dr. Maria Mioara Lazăr, *Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad*
Conf. univ. dr. Cecilia Sas, *Universitatea din Oradea*
Conf. univ. dr. Monica Secui, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Rosana Stan, *Universitatea din Oradea*
Prof. univ. dr. Simona Trip, *Universitatea din Oradea*
Lect. univ. dr. Tiba Alexandru, *Universitatea din Oradea*
Prof. psihopedagog Teodora Pantazi, *director executiv Asociația CES – Colaborăm Educăm Sprijinim*

Invitați

- Conf. univ. dr. Georgeta Pânișoara, *Universitatea din București*
Prof. univ. dr. Alin Sava, *Universitatea de Vest din Timișoara*
Conf univ. dr. Vasile Timiș, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
Conf. univ. dr. Andrada Dorothea Ionescu, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
Conf. univ. dr. Elena Anghel-Stănilă, *Universitatea „Titu Maiorescu”, București*
Lect. univ. dr. Elena-Nicoleta Mircea, *Universitatea Tehnică, București*
Lect. univ. dr. Cristina Ghiță, *Universitatea din București*
Terapeut dr. Agnes Iordanidisz - *președinte Asociația NILD Central-Eastern Europe, Ungaria*
Lect. univ. dr. Annamaria Balla, *Universitatea Emanuel Oradea*
Conf. univ.dr. Dughi Tiberiu Sandu, *prodecan, FPSE, Universitatea Aurel Vlaicu, Arad*
Terapeut dr. Dana Dughi, *Liceul Special „Sfânta Maria”, Arad.*
Terapeut Daniela Boneva, *președinte Dyslexia Association, Bulgaria*
Dr. Katarzyna Maria Bogdanowicz, *Educational Research Institute, Polonia*
Prof. Omer Faruk Metin, *coordonator proiecte - Inspectoratul Școlar General din Istanbul, Turcia*
Psiholog Balint Katalin, *Satu-Mare*
Dr. Tallian Cristian, *Satu-Mare*
Cserey Csaba, *percuționist, Satu- Mare*

Programul general al conferinței

Toate evenimentele vor avea loc la Universitatea din Oradea (UO).

Vineri 25 octombrie 2019	Sâmbătă 26 octombrie 2019
8:30 - 10:30 Primirea participanților - <i>Biblioteca UO</i>	8:30 - 10:30 Masă rotundă - <i>Aula Magna UO</i>
10:30 - 11:30 Deschiderea festivă - <i>Biblioteca UO</i>	Workshop-uri <i>Sălile PractiPass și X014</i>
11:30 - 12:00 Pauză de cafea - <i>Biblioteca UO</i>	10:30 - 11:00 Pauză de cafea - <i>Biblioteca UO</i>
12:00 - 14:00 Sesiune plenară 1 - <i>Aula Magna UO</i>	11:00 - 13:00 Lucrări pe secțiuni Workshop-uri - <i>Sălile Bibliotecii UO și sala PractiPass</i>
14:00 - 15:00 Pauză de masă	13:00 - 13:30 Pauză de cafea - <i>Sala Practipass, Campus 2, UO</i>
15:00 - 17:00 Sesiune plenară 2 - <i>Aula Magna UO</i>	13:30-15:30 Workshop-uri - <i>Sala Practipass</i>
17:00 - 17:30 Pauză de cafea - <i>Hol Aula Magna UO</i>	

Vineri

25 octombrie 2019

17:30 – 19:30

Lucrări pe secțiuni – *V104*

Workshop-uri - *Sălile Bibliotecii*

UO, PractiPass și X014

19:30 - Cina festivă

Programul detaliat al conferinței

Vineri, 25 octombrie 2019

08:30– 10:30 Primirea participanților (Biblioteca UO)

10:30 – 11:30 Deschiderea festivă (Biblioteca UO)

Conf. univ. dr. Daniela Roman, președinte Asociația Națională a Psihologilor Școlari

Prof. univ. dr. Constantin Bungău, Rector Universitatea din Oradea

Conf. univ. dr. Aurel Căuș, Președintele Senatului Universității din Oradea

Conf. univ. dr. Vasile Timiș, Universitatea Babeș-Bolyai/Inspector General -Ministerul Educației Naționale

Conf. univ. dr. Marius Drugaș, Director Departamentul de Psihologie

Conf. univ. dr. Mihai Marian, Prodecan Facultatea de Științe Socio-Umane

Prof. univ. dr. Elena Bonchiș, președinte de onoare ANPS

Prof. Alin Florin Novac-Iuhas, Inspectoratul Școlar Județean Bihor

Prof. psihopedagog Teodora Pantazi, Director Proiect DysTRANS/vicepreședinte Asociația CES

11:30 – 12:00 Pauză de cafea (Hol Aula Magna UO)

12:00 – 14:00 Sesiune plenară 1 (Aula Magna UO)

Moderatori: Conf. univ.dr. Daniela Roman

Conf. univ.dr. Marius Drugaș

Conf. univ. dr. Vasile Timiș

Limbaj, comunicare și comuniune în contextul noilor paradigme educaționale

Prof. univ. dr. Elena Bonchiș

RECAPAM --un model de formare și dezvoltare a deprinderii de ascultare

Prof. univ. dr. Florin A. Sava, *Universitatea de Vest din Timișoara*,
Mirela Samfira, *USAMVB Timișoara*

Eficiența unui program de creștere a nivelului de acceptare necondiționată a propriei persoane la profesori. Un studiu cvasi-experimental

Conf. univ. dr. Georgeta Pânișoară

Particularități ale parenting-ului modern și abilitățile necesare unui copil în contemporaneitate

Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă

Implicarea parentală, factor determinant al performanței academice – intervenții psihoeucaționale pentru părinți și cadre didactice care susțin activitățile de învățare – dezvoltare ale copiilor

Conf. univ. dr. Marius Drugaș

Jocurile video în lumea copilăriei de astăzi. Mituri și studii empirice

14:00 – 15:00 Pauză de masă

15:00 – 17:00 Sesiune plenară 2 (Aula Magna UO)

Moderatori: Conf. univ.dr. Secui Monica

Prof. psihopedagog Teodora Pantazi

Cristina Ghiță, Georgeta Pânișoară, Ruxandra Chirca
Tendențele actuale în parentingul/ stilul parental modern

Terapeut Daniela Boneva
Dyslexia: What to assess and how? (Dislexia: ce evaluăm și cum?)

Terapeut dr. Agnes Jordanidisz, Lect. univ. dr. Anamaria Balla
Interventions with NILD Educational Therapy in different developmental disorders (Intervenții prin/cu terapia educațională NILD în diferite tulburări de dezvoltare)

Conf. univ. dr. Andrada Dorothea Ionescu
Trasee specifice de dezvoltare cognitivă și cogniția ancorată

Lect. univ. dr. Elena Nicoleta Mircea
Perspective în formarea cadrelor didactice care lucrează cu copiii cu tulburări specifice de învățare în învățământul preuniversitar

Prof. Omer Faruk Metin, Prof. psihopedagog Teodora Pantazi, Conf. univ. dr. Daniela Roman
Parteneriatul strategic Erasmus+, KA2 “DysTRANS” – realizări și provocări

17:00 – 17:30 Pauză de cafea (Hol Aula Magna UO)

17:30 – 19:30 Prezentarea lucrărilor pe secțiuni

**Secțiunea 1: Educația între paradigme și provocări.
Prefigurări în psihologia învățării (Sala de seminar etaj 3,
Biblioteca UO)**

17:30 – 19:30 Workshop-uri

Workshop Consilierea psihoeducațională a activităților de învățare-dezvoltare la copii și adolescenți. Formator: Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă - (sala Practipass, Campus 2, UO)

Workshop: Realizarea și utilizarea Kit-ului de evaluare și intervenție DysTRANS. Formatori: Omer Faruk Metin, Teodora Pantazi, Daniela Boneva, (Aula Magna, UO) – (participanții vor primi kit ul DysTRANS pentru uz personal)

Ce este mai important la școală pentru copii? Cum interpretăm datele proiectului “Child wellbeing in Romania. Formator: Conf. univ. dr. Claudia Bacter – (sala V 109, Etaj 1, FSSU, Campus 2, UO)

Workshop: În lumea copiilor cu deficit de atenție și hiperactivitate. Aplicații în domeniul școlar. Formatori: Conf. univ. dr. Daniela Roman, psiholog Natalia Iosif, psiholog Cecilia Coita (sala de Conferințe, Biblioteca UO,)

19:30 – Cina festivă

Sâmbătă, 26 octombrie 2019

08:30 – 10:30 Masă rotundă: Facilitarea tranziției elevilor dislexici din ciclul primar în ciclul gimnazial
(Aula Magna, UO)

Moderatori: Conf.univ.dr. Daniela Roman, prof. psihopedagog Teodora Pantazi

08:30 – 10:30 Workshop-uri

Workshop: Principii și modalități de stimulare a învățării la elevi - învățarea transformativă Formatori: conf. univ. dr. Tiberiu Dughi, terapeut dr. Dana Dughi (sala PractiPass, Campus 2 UO)

Workshop: Trauma sensitive teaching. Predarea centrată pe elevii sensibili la traume, Formatori: conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, profesor asociat New England College, Carlton J. Fitzgerald, Ed.D (sala X014, Parter, Campus 2, UO)

10:30 – 11:00 Pauză de cafea (Biblioteca UO)

11:00 – 13:00 Prezentarea lucrărilor pe secțiuni (Aula Magna UO)

Secțiunea 2: Recuperarea și integrarea elevilor cu CES. Evaluare și intervenție în Tulburările specifice de învățare (V104, Etaj 1, Campus 2, FSSU)

11:00 – 13:00 Workshop-uri

Workshop: Developing language awareness with NILD techniques/ Dezvoltarea unui limbaj conștient prin tehnicile NILD Formatori: dr. Agnes Jordanidisz, Lect. univ. dr. Annamaria Balla (Sala de Conferințe, Biblioteca UO)

Workshop: Teaching English to Dyslexic Learners - practical tips (Predarea limbii engleze la elevii dislexici – sfaturi practice) Formator: Psiholog Dr. Katarzyna Maria Bogdanowicz, Polonia (sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)

Workshop: Confruntarea cu „balaurul” Integrării. Program de sensibilizare a cadrelor didactice pentru reușita integrării copiilor cu CES în învățământul de masă. Formatori: Balint Katalin- psiholog Dr. Tallian Cristian – psihiatru, Cserey Csaba –percuționist (sala Practipass, Campus 2 UO).

13.00 – 13.30 Pauza de cafea – (Hol Sala Practipass)

13:30 – 15:30 Workshop-uri

Depistarea precoce a tulburărilor psihice la copii și adolescenți prin colaborarea psihologilor școlari cu psihologii clinicieni. Formator: Psiholog principal- Daniela Bara (sala V104, Campus 2, UO, Departamentul de psihologie)

Workshop: Davis method for correcting dyslexia (Metoda Davis pentru corectarea dislexiei) Formatori: Daniela Boneva, Teodora Pantazi (sala Practipass, Campus 2, UO)

Workshop Rolul facilitatorului (shadow-ului) în integrarea școlară a copilului cu CES. Formatori: prof. psihopedagog Carmen Ilisie, prof. psihopedagog Paula Manole, prof. psihopedagog Ramona Kiss (Sala X014, UO)

15.30-16.00 Încheierea programului

Participarea la conferință a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, care nu solicită credite COPSI, este finanțată prin proiectul Erasmus+, KA2 „DysTRANS-Facilitarea tranziției elevilor dislexici din ciclul primar în ciclul gimnazial”.

Programul secțiunilor de prezentare a lucrărilor

Secțiunea 1. Educația între paradigme și provocări.

Prefigurări în psihologia învățării

Vineri, 25 octombrie, 17:30 – 19:30

(Sala V104, etaj 1, corpul V)

Moderatori: Prof. univ. dr. Camelia Dindelegan
Conf. univ. dr. Marian Mihai
Lect. univ. dr. Rosana Stan
Lect. univ.dr. Hălmăjan Angelica

Georgeta Bara - *Fenomenul bullying - o provocare a educației naționale, începând cu vârsta preșcolară*

Prof. dr. Gheorghina Liliana Bîrlădeanu, Prof. Cosmin Velimirovici - *Rolul managerului de școală în dezvoltarea unui climat organizațional favorabil succesului școlar al elevilor*

Lect. univ. dr. Laura Bochiș, Prof. înv. preșcolar Ana-Maria Marușca - *Pasiunile elevilor și perseverența în sarcini școlare. Aplicații la elevii din ciclul primar*

Lect. univ.dr. Adriana Cătaș, Lect. univ. dr. Emilia Rodica Borșa - *Psihopedagogia specială a formării abilităților matematice*

Student drd. Larisa Cheregi, Profesor Ciprian Zopota – *ADHD și provocările dezvoltării abilităților matematice*

Drd. Mirela Cosma - *Social media. O provocare în context școlar. Implicații asupra învățării*

Consilier școlar Teodora Ene, Conf. univ. dr. Monica Secui - *Creșterea motivației școlare la elevii care provin din medii dezavantajate. Eficiența unui program de intervenție*

Conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, Lector univ. dr. Laura Bochiș, studentă Ioana Bar, master EIIPP - *Aplicația Kahoot – modalitate alternativă de realizare a temelor pentru acasă*

- Prof. învă. preșcolar Ioana Nagy, Lect. univ. dr. Angelica Hălmăjan - *Scheme dezadaptative timpurii și efectele lor în viața adolescenților*
- Drd. Gabriel-Constantin Nicola - *Aspecte teoretice privitoare la practici sociale ale adolescenților pe social-media*
- Prof. drd. Alin Florin Novac-Iuhas, Prof. dr. Adelina Iacob - *Starea de bine- un indicator al calității în unitățile de învățământ preuniversitar. Perspective manageriale*
- Claudia Pop, Alexandru Tiba - *Autoeficacitatea percepută și imageria acțiunilor la tineri*
- Dr. Ioana Sîrbu - *Impactul factorului de gen în prevalența bullying-ului din școli din Oradea*
- Daniela Sopota - *Influența patrimoniului cultural bisericesc în formarea și dezvoltarea personalității elevului*
- Lect. univ. dr. Rosana Stan, Lect. univ. dr. Gabriel Roșeanu, Prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan - *Predictori ai modificării statusului în comportamentul de bullying*
- Studentă Șipoș Andrada Patricia, Studentă Bianca Alexandra Sabău, Prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan - *Riscul de suicid la tinerele diagnosticate cu episod depresiv major și la cele cu neoplasm*
- Drd. Sara-Debora Topciu - *Bunăstarea socială și emoțională la preadolescenți*
- Dr. Lorena-Lavinia Vaetisi - *Fii supererou! Transformă conflictul!- O modalitate creativă de a preveni/reduce violența școlară*
- Drd. Ileana Varga - *Influența factorilor psiho-sociali asupra dezvoltării copiilor proveniți din familii monoparentale*

**Secțiunea 2: Recuperarea și integrarea elevilor cu CES.
Evaluare și intervenție în Tulburările specifice de învățare**

Sâmbătă, 26 octombrie, 11:00 – 13:00

(Sala V104, etaj 1, corpul V)

Moderatori: Conf. univ. dr. Cristina Maria Florescu
Lect. univ. dr. Laura Bochiș
Lect. univ. dr. Raluca Onicaș
Prof. Carmen Ilisie

- Prof. Simona Ailisoaie - *Activitățile de comunicare orală ale grădiniței între inovativ și tradițional și valențele acestora supra învățării*
- Prof. Lioara Bianca Buboiu, Prof. Rodica Stela Todea - *Îmbunătățirea calității vieții copiilor cu CES prin stimulare oral-motorie*
- Prof. înv. primar Ioana Cionca - *Psihopedagogie specială. Deficiențe mentale*
- Psiholog Gabriela Fiț, Mariana Indrie - *Stimularea inițiativei și a interacțiunii sociale, prin activități de grup - Studiu de caz*
- Prof. Lavinia-Teodora Haidu - *Individualizarea învățării*
- Drd. Daniela-Crina Lezeu - *Copiii cu dizabilități intelectuale și suportul în formarea autonomiei personale*
- Prof. Ioana Manolache - *Restricții și posibilități în stimularea creativității elevilor la orele de istorie- geografie*
- Prof. înv. primar Claudia Mândru - *Integrarea elevilor cu dizabilități locomotorii în învățământul de masă*
- Prof. Anca Iulia Neaga – *Integrarea elevilor cu C.E.S.*
- Constantin Cătălin Pascariu - *Copiii și tulburările de învățare*
- Prof. psihopedagog Camelia Maria Popovici, Moldovan Iulia Cătălina - *Aspecte ale socializării la copiii cu CES*
- Prof. Marina Rengle - *Evaluarea psihopedagogică a copilului preșcolar prin desen, punct de plecare în stabilirea unor măsuri educative*

- Ioana Aurelia Serfezi - *Calitatea vieții în familiile copiilor cu TSA - Analiză descriptivă preliminară*
- Prof. înv. preșcolar Gabriela-Adriana Sime - *Metode activ-participative utilizate pentru obținerea progresului în educarea elevilor cu CES*
- Prof. Tatiana Șinca - *Integrarea în învățământul de masă a copiilor din mediile dezavantajate*
- Prof. dr. Ioana Ștefan - *Rolul documentelor de proiectare managerială în cadrul procesului instructiv-educativ*

Programul workshop-urilor

Vineri, 25 octombrie 2019

- 17:30 – 19:30** *Workshop: Consilierea psihoeducațională a activităților de învățare-dezvoltare la copii și adolescenți.* Formator: Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă - (sala Practipass, Campus 2, UO)
- 17:30 – 19:30** *Workshop: Realizarea și utilizarea Kit-ului de evaluare și intervenție DysTRANS.* Formatori: Omer Faruk Metin, Teodora Pantazi, Daniela Boneva, (Aula Magna, Campus 2, UO) – (participanții vor primi kit-ul DysTRANS pentru uz personal)
- 17:30 – 19:30** *Workshop: Ce este mai important la școală pentru copii? Cum interpretăm datele proiectului “Child wellbeing in Romania.* Formator: Conf. univ. dr. Claudia Bacter – (V109, etaj 1, Campus 2, UO)
- 17:30 – 19:30** *Workshop: În lumea copiilor cu deficit de atenție și hiperactivitate. Aplicații în domeniul școlar.* Formatori: Conf. univ. dr. Daniela Roman, psiholog Natalia Iosif, psiholog Cecilia Coita (sala de Conferinte, Biblioteca UO)

Sâmbătă, 26 noiembrie 2017

- 08:30 – 10:30** *Workshop: Principii și modalități de stimulare a învățării la elevi - învățarea transformativă*
Formatori: conf. univ. dr. Tiberiu Dughi, terapeut dr. Dana Dughi (sala Practipass, Campus 2 UO)
- 08:30 – 10:30** *Workshop: Trauma sensitive teaching. Predarea centrată pe elevii sensibili la traume.* Formatori: conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, profesor asociat New England College, Carlton J. Fitzgerald, Ed.D (sala X014, Parter, Campus 2, UO)
- 11:00 – 13:00** *Workshop: Developing language awareness with NILD techniques* Formatori: dr. Agnes Jordanidisz, Lect. univ. dr. Annamaria Balla: (Sala de Conferințe, Biblioteca UO)
- 11:00 – 13:00** *Workshop: Teaching English to Dyslexic Learners - practical tips (Predarea limbii engleze la elevii dislexici – sfaturi practice)* Formator: Psiholog Dr. Katarzyna Maria Bogdanowicz, Polonia (Sala se seminar ,etaj 3, Biblioteca UO)
- 11:00 – 13:00** *Workshop: Confruntarea cu „balaurul” Integrării. Program de sensibilizare a cadrelor didactice pentru reușita integrării copiilor cu CES în învățământul de masă.* Formatori: Balint Katalin- psiholog Dr. Tallian Cristian – psihiatru, Cserey Csaba –percuționist (sala Practipass, Campus 2, UO).

- 13:30 – 15:30** *Workshop: Depistarea precoce a tulburărilor psihice la copii și adolescenți prin colaborarea psihologilor școlari cu psihologii clinicieni.*
Formator: Psiholog principal- Daniela Bara (sala de seminar, V104)
- 13:30 – 15:30** *Workshop: Davis method for correcting dyslexia (Metoda Davis pentru corectarea dislexiei)*
Formatori: Daniela Boneva, Teodora Pantazi (sala Practipass, Campus 2, UO)
- 13:30 – 15:30** *Workshop Rolul facilitatorului (shadow-ului) în integrarea școlară a copilului cu CES.* Formatori: prof. psihopedagog Carmen Ilisie, prof. psihopedagog Paula Manole, prof. psihopedagog Ramona Kiss (Sala X014, Biblioteca UO)

Rezumatele lucrărilor prezentate în plen

Limbaaj, comunicare și comuniune în contextul noilor paradigme educaționale

Conf. univ. dr. Vasile Timiș
Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

În procesul de comunicare cu ajutorul limbajului oamenii fac schimb de idei, relaționează și se influențează reciproc. Domeniul cercetărilor psiho-pedagogice percepe limbajul ca proces psihic și totodată ca formă deosebită de activitate și exprimare umană. Prin limbaj determinăm asumarea unor tipologii comportamentale și deopotrivă ne îmbogățim orizontul intelectual și modul de a gândi. Dacă limba este un obiect de studiu al lingvisticii, atunci limbajul, ca formă de comunicare și relaționare interumană se bazează pe resursele din cadrul unei limbi/spiritualități, devenind obiect al psiholingvisticii. În prezent, comunicarea a devenit obiectul de studiu al mai multor științe. Mecanismele și semnificațiile, fiind studiate din perspectiva sociologiei, antropologiei, teologiei, psihologiei, pedagogiei etc. Prin comunicare ne exprimăm gândurile, sentimentele, dorințele, intențiile, experiențele trăite, primim și oferim informații. În funcție de dinamica acestor schimburi, prin învățare/experimentare, omul se construiește pe sine ca personalitate. Fundamentele societății își leagă existența de comunicare și relaționare. Comunicarea și limbajul reprezintă fundamentele spirituale și psihologice prin care se dezvoltă și se exprimă caracterul, comportamentul și personalitatea umană. Acest proces începe de la naștere și se dezvoltă în funcție de moștenirea genetică, dar mai ales în funcție de condițiile educative/spirituale.

Comunicarea însoțită de comuniune constituie o formă elegantă de dialog și împlinire profesională, familială, virtuală sau reală deopotrivă. În contextul societății informaționale de azi în care se conturează o veritabilă redimensionare identitară, educația și spiritualitatea pot contribui hotărâtor la descoperirea persoanei și la împlinirea personală prin comunicare și comuniune.

RECAPAM --un model de formare si dezvoltare a deprinderii de ascultare

Prof. univ. dr. Elena Bonchiș

Universitatea din Oradea

Deși s-ar părea că ascultarea este mai simplă decât vorbirea, în realitate este la fel, dacă nu mai complexă, ea incluzând câțiva pași extrem de importanți: receptarea mesajului; înțelegerea conținutului acestuia; reținerea informațiilor; interpretare, acordarea de semnificații; evaluarea și, în cele din urmă, formularea unui răspuns. Ascultarea și cu deosebire Ascultarea Activă implică așadar o anumită procesualitate, dar și anumite condiții, care o fac să fie productivă sau ineficientă. Până la urmă, așa cum vorbirea este o deprindere, și ascultarea trebuie cu necesitate tratată tot ca o deprindere. Modelele propuse de o serie de autori [L. Steil, K. Watson, L. Barker (1980); R. Ross, M. Ross (1986); J. Brownell (2016)] explică mecanismele și secvențele procesului ascultării fără însă a considera factorii ce influențează Ascultarea Activă.

Pornind de la diversele portretizări ale unui bun ascultător, propunem un model sau o schemă de formare și dezvoltare a deprinderii de Ascultare Activă, care implică pe de o parte cunoașterea, înțelegerea semnificației unor factori, iar pe de altă parte cum putem stimula încă din copilărie manifestarea acestora. Este vorba despre: Răbdare; Empatie; Curiozitate; Autocontrol; Perseverență; Altruism și Modestie. De aici denumirea de RECAPAM - un ghid de dezvoltare personală aplicabil la orice vârstă și in contexte diferite: familie, grădiniță, școală, loc de muncă etc.

Particularități ale parenting-ului modern și abilitățile necesare unui copil în contemporaneitate

Conf. univ. dr. Georgeta Pânișoară
Universitatea din București

În multitudinea informațională care ne înconjoară, avem nevoie de repere teoretice și practice în sfera educațională și de parenting pentru a ne ghida corect în aria de acțiune a acestor activități. Astfel, în urma cercetării întreprinse s-au desprins câteva caracteristici ale parenting-ului modern în aspecte referitoare la stilul de parenting folosit, utilizarea pedepselor, folosirea tehnologiei vis-a-vis de copii și interacțiunea cu ei (inclusiv rolul internetului în lumea modernă), timpul de joacă și interacțiunile dintre părinți și copii în timpul săptămânii sau week-end. În partea a doua a lucrării surprindem competențele ce ar trebui asimilate în lumea modernă pentru a pregăti pe copil să ajungă un adult responsabil, eficient, fericit.

Eficiența unui program de creștere a nivelului de acceptare necondiționată a propriei persoane la profesori. Un studiu cvasi-experimental

Prof. univ. dr. Florin Alin Sava
Universitatea de Vest din Timișoara
Mirela Samfira
USAMVB Timișoara

Studiile anterioare au arătat, pe de o parte, că perfecționismul este extrem de prezent în cazul profesorilor cu o ideologie de control custodială, ce afectează calitatea relației profesor-elevi, iar pe de altă parte, că acceptarea necondiționată a propriei persoane reprezintă un aspect psihologic antagonic prezenței unui nivel ridicat de perfecționism. Studiul de față își propune să testeze eficiența unei intervenții de inspirație REBT (terapia rațională emotivă și comportamentală) menită să întărească nivelul acceptării necondiționate de sine și, implicit, să reducă nivelul de perfecționism al cadrelor didactice. S-a apelat la un design cvasi-experimental, în

care participanții din grupul experimental au beneficiat de programul de intervenție compus din șase ședințe de grup, iar participanții din grupul de control nu au beneficiat de un asemenea program, fiind vorba astfel despre un grup de control pasiv. Participanții la studiu (N = 100) au fost evaluați în trei momente diferite (pretest, posttest, follow-up la șase luni). Rezultatele obținute arată faptul că programul a fost unul eficient din perspectiva scopului urmărit, observându-se un efect de durată din perspectiva întăririi acceptării de sine și a reducerii tendințelor perfecționiste. Cu toate acestea, beneficiile colaterale din perspectiva modificării ideologiei de control a elevilor au avut un impact practic minor.

**Implicarea parentală, factor determinant al performanței
academice – intervenții psihoeducaționale pentru părinți și cadre
didactice care susțin activitățile de învățare – dezvoltare
ale copiilor**

Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă
*Universitatea „Titu Maiorescu din București”
Facultatea de Psihologie*

În ziua de azi, părinții sunt tot mai ocupați, timpul pare să nu mai ajungă nimănui, iar tendința de a lăsa evoluția academică a copiilor pe mâna instituțiilor formale și nonformale este la îndemână. Mulți copii se duc la grădiniță sau la școală, la tot felul de cursuri și ateliere care mai de care mai interesante și mai atractive, fiind implicați în activități de dimineață până seara. Se întâmplă asta pentru a fi în siguranță și ocupați cu propria lor dezvoltare și pentru ca părinții să simtă că munca lor nu e în zadar, un mare procent din venituri fiind alocat astfel pentru educația copilului. După luni sau ani de eforturi susținute, părinții realizează însă, că rezultatele nu se văd, din cauza faptului că factorul dovedit determinant al performanței academice, și anume, implicarea parentală lipsește. Uneori cadrele didactice susțin această lipsă de implicare a părinților, fiind fie salvatoare sau atente cu clienții lor, dacă vorbim de învățământul privat, fie prea ocupate cu alte tipuri de activități dacă ne referim la învățământul de stat.

Jocurile video în lumea copilăriei de astăzi. Miturile și studiile empirice

Conf. univ. dr. Marius Drugaș
Universitatea din Oradea

Datorită avansului tehnologic, jucătorii de toate vârstele au la îndemână astăzi modalități foarte diverse de accesare a jocurilor video, de la cele foarte puțin pretențioase la unele care solicită resurse hardware consistente. Cazurile de copii și adolescenți care petrec ore în șir în fața unui gadget par a fi din ce în ce mai numeroase și mai spectaculoase în manifestări. Violența din jocuri și temerile privind efectele ei, sedentarismul, izolarea socială sau slabele performanțe școlare sunt doar câteva dintre temele extrem de discutate în acest sens. Prezentarea noastră își propune să analizeze comparativ miturile și studiile empirice dedicate acestui subiect, de la experiențe subiective și publicații „de tarabă” la studii experimentale bine controlate. Identificarea unor atitudini bine polarizate era așteptată, dar poate mai puțin din partea comunității științifice, care se bâlbâie încercând să ofere un răspuns coerent privind efectele jocurilor. Intervenția mai trece în revistă evaluarea popularității jocurilor, riscurile și beneficiile percepute de părinți și jucători, precum și conținutul acestora. Recomandările pe care le facem se leagă mai ales de necesitatea ca părinții să supravegheze (discret) jocurile copiilor, să se joace împreună cu ei și să limiteze programul zilnic sau săptămânal de petrecere a timpului în lumea virtuală.

Tendențele actuale în parentingul/ stilul parental modern

Lect. univ. dr. Cristina Ghiță
Conf. univ. dr. Georgeta Pânișoară
Lect. univ. dr. Ruxandra Chirca
Universitatea din București

Scopul acestui studiu este de a identifica tendințele actuale ale parentingului/stilului parental românesc. Ritmul rapid al societății

moderne și timpul limitat de care se plâng părinții au efecte puternice asupra relațiilor părinte-copil, oferind traiectorii multiple profesiei de părinte. Dezvoltarea armonioasă a personalității copilului rămâne una dintre cele mai mari provocări din viața unui părinte. În acest context, principalele obiective ale cercetării prezente includ identificarea percepției părinților cu privire la metodele de motivare a copiii lor, modalități eficiente de comunicare părinte-copil sau cursurile parentale la care părinții participă. Metoda de cercetare utilizată pentru acest studiu a fost sondajul bazat pe chestionar, care a inclus itemi cu variante de răspuns pe scala Likert, precum și itemi cu răspunsuri deschise. Subiecții acestui studiu au fost 164 de părinți tineri, ai unor copii cu vârste cuprinse între 3-14 ani, provenind din diferite zone ale țării. După ce s-au procesat și interpretat rezultatele chestionarului, concluziile au arătat schimbări puternice în percepția părinților cu privire la activitățile lor parentale.

**Dyslexia: What to assess and how?
(Dislexia: ce evaluăm și cum?)**

Terapeut Daniela Boneva
Președinte Dyslexia Association, Bulgaria

According to the latest statistics, between 10 and 12% of the school-age children and youngsters around the world struggle because of dyslexia. Most of them are not aware of the reason of their difficulties. This means that practically in each class, in every school there are at least 2 students with dyslexia. Such a situation makes the educational process quite a challenge for all parties: teachers, children and parents. The years of research and practice have proven that earlier the problem is identified, earlier the intervention starts, easier will be for the child to overcome the difficulties, to develop good reading and writing skills, to achieve better academic results, better social and professional realization in the after-school life.

Assessment is the first step in the process of identification, and the assessment results serve as a base for providing effective help to

the young person. There are different assessment tools, and each specialist decided what to use, based on his knowledge, competences and experience. Specialists of Dyslexia Association – Bulgaria have developed their own Assessment protocol based on the understanding that there are some prerequisites that should be on place so the child can develop good reading and writing skills.

Potrivit statisticilor, 10-12% dintre copiii și tinerii de vârstă școlară din întreaga lume se luptă cu dislexia. Cei mai multe dintre ei nu sunt conștienți de motivul problemelor lor. Acest lucru înseamnă că, practic, în fiecare clasă, în fiecare școală există cel puțin 2 elevi dislexici. O astfel de situație face ca procesul educațional să fie o provocare pentru toate părțile implicate: profesori, copii și părinți. Anii de cercetare și practică au dovedit că, cu cât mai devreme problema este identificată, cu cât mai devreme se începe intervenția, cu atât mai ușor va fi pentru copil să-și depășească dificultățile, să dezvolte abilități de citire și scriere ridicate, să obțină rezultate academice mai bune și o mai bună realizare socială și profesională în viața de după școală.

Evaluarea este primul pas în procesul de identificare, iar rezultatele evaluării sunt baza asigurării unui ajutor eficient pentru tânăra persoană. Există diferite instrumente de evaluare și fiecare specialist decide ce să utilizeze, pe baza cunoștințelor sale, a competenței și experienței. Specialiștii Asociației pentru Corectarea Dislexiei din Bulgaria și-au dezvoltat propriul protocol de evaluare bazat pe înțelegerea faptului că există unele pre-rechizite, care ar trebui să fie bine plasate, astfel încât copilul să poată dezvolta abilități bune de citire și scriere.

Interventions with NILD Educational Therapy® in different developmental disorders
(Intervenția prin/ cu terapia educațională NILD în diferite tulburări de dezvoltare)

Terapeut dr. Agnes Jordanidisz
Președinte Asociația NILD Central-Eastern Europe
Lect. univ. dr. Annamaria Balla
Universitatea Emanuel Oradea

The cognitive profile differs in the different developmental disorders. In cases of NILD Educational Therapy, the therapists analyze the test results first to set up an intervention plan. However, NILD therapists do not rely only on the test results during intervention but also focus on the cognitive functions of the students during the therapy sessions and modify their original plan in order to reach the most effective results. Therefore, NILD does not focus on a given disorder (it is not a disorder-specific therapy) but on the impaired cognitive function. This is the reason why NILD Educational Therapy may be useful in different developmental disorders, such as dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, ADHD, ASD, Down syndrome, etc. So far, NILD is scientifically proved to be efficient in written language disorders, and ADHD. There are several case studies about its efficiency in other disorders as well. The plenary session will provide information about the NILD techniques and about the intervention plan designed for the cognitive profiles of the most common developmental disorders, such as dyslexia, SLI and ADHD.

Profilul cognitiv este diferit în fiecare tulburare de dezvoltare. În cazurile de terapie educațională NILD, terapeuții analizează mai întâi rezultatele testelor pentru a stabili un plan de intervenție. Cu toate acestea, terapeuții NILD nu se bazează doar pe rezultatele testelor în timpul intervenției, ci și pe funcțiile cognitive ale elevilor pe parcursul sesiunilor de terapie și își modifică planul inițial pentru a ajunge la cele mai eficiente rezultate. Prin urmare, NILD nu se

concentrează pe o anumită tulburare (nu este terapia unei tulburări specifice) ci pe funcția cognitivă afectată. Acesta este motivul pentru care terapia educațională NILD poate fi utilă în diferite tulburări de dezvoltare, cum ar fi: dislexia, disgrafia, discalculia, ADHD, TSA, sindromul Down etc. Până în prezent, este dovedită științific eficiența NILD în tulburările limbajului scris și ADHD. Există mai multe studii de caz despre eficiența acesteia în alte tulburări. Sesiunea plenară va oferi informații despre tehnicile NILD și despre planul de intervenție conceput pentru profilurile cognitive ale celor mai frecvente tulburări de dezvoltare, cum fi dislexia, ADHD și altele.

Trasee specifice de dezvoltare cognitivă și cogniția ancorată

Conf. univ.dr. Andrada Dorothea Ionescu
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Descrierea și explicarea dezvoltării umane sunt adesea îngreunate de variabilitatea inter-individuală mare: nu toți copiii se dezvoltă în același ritm, iar unii copii ajung să nu dezvolte unele abilități. În consecință, una dintre abordările recente vizează studierea traseelor specifice de dezvoltare, iar tulburările de învățare constituie o subcategorie importantă a acestora. O altă abordare recentă, în psihologia cognitivă de această dată, este cea a cogniției ancorate, care aduce în prim plan legătura indisolubilă dintre cogniție, corp și mediu în explicarea oricărui comportament. O întrebare incitantă, la care vom încerca să găsim răspuns în cadrul acestei prezentări, derivă natural: am putea explica mai bine tulburările de învățare din perspectiva acestei noi abordări post-cognitivistice? Dacă da, implicațiile vor fi majore: de la felul în care înțelegem aceste tulburări, și chiar învățarea însăși, până la intervențiile gândite pentru acestea.

Perspectivă în formarea cadrelor didactice care lucrează cu copiii cu tulburări specifice de învățare în învățământul preuniversitar

Lect. univ. dr. Elena Nicoleta Mircea
Universitatea Politehnica din București

Integrarea copiilor cu tulburări de învățare în învățământul de masă, asigurarea șanselor egale pentru învățare și dezvoltare tuturor copiilor, reprezintă nevoi actuale, dar și deziderate sistemice. Astfel, un rol important din această perspectivă îi revine formării cadrelor didactice, consilierilor școlari și asistenților sociali din sistemul educațional, în vederea identificării și facilitării intervențiilor în cazul tulburărilor de învățare, prin programe de formare acreditate. Demersul este susținut pe de o parte de strategiile și programele naționale ale Ministerului Educației Naționale, corelate cu oferta programelor de formare continuă acreditate, la nivel național, de furnizori în vederea formării competențelor profesorilor care facilitează integrarea copiilor cu tulburări de învățare în învățământul de masă și o abordare corespunzătoare din punct de vedere psihologic și metodic, în cadrul demersului educațional.

În cadrul cadrului prezentei lucrări, programele de formare acreditate, organizate modular și complex, pe domenii tematice și categorii de tulburări de învățare, sunt inventariate și susținute cu un demers practic-aplicativ, ca model de bună practică, în formarea continuă a profesorilor care lucrează cu elevii cu tulburări de învățare în învățământul preuniversitar.

Parteneriatul strategic Erasmus+, KA2 „DysTRANS” – realizări și provocări

Prof. psihopedagog Teodora Pantazi
Prof. psihopedagog/director - CSEI Nr. 1 Oradea
Director executiv/coordonator de proiect - Asociația CES
Prof. Omer Faruk Metin
Inspectoratul Școlar General din Istanbul, Turcia
Conf. univ. dr. Daniela Roman
Universitatea din Oradea

Parteneriatul strategic „DysTRANS - Supporting Dyslexic Individual in Transition from Primary to Lower Secondary School/Facilitarea tranziției elevilor dislexici din ciclul primar în ciclul gimnazial” implementat în cadrul programului Erasmus+, KA2 de către Asociația CES – Colaborăm Educăm Sprijinim în parteneriat cu școli, centre de consiliere și asociații profesionale din Turcia, Italia, Portugalia, Bulgaria și Polonia, sub coordonarea Istanbul Il Milli Egitim Mudurlugu (Inspectoratului Școlar General din Istanbul) are ca parteneri locali: Inspectoratul Școlar Județean Bihor; Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor, Facultatea de Științe Socio-Umane a Universității din Oradea, Asociația Națională a Psihologilor Școlari și Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Oradea.

Scopul proiectului a fost elaborarea și testarea unor instrumente de lucru care să faciliteze tranziția elevilor cu tulburări de învățare (dislexie, disgrafie, dispraxie, discalculie) din ciclul primar în ciclul gimnazial, parcurgând mai multe etape, care s-au constituit în produsele finale ale proiectului: 1. analiza de nevoi problemele specifice cu care se confruntă elevii cu tulburări de învățare în perioada tranziției; 2. elaborarea unui set de instrumente de facilitare a tranziției conținând: check list/listă de verificare pentru identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale elevilor cu tulburări de învățare în perioada tranziției; un model de protocol de intervenție, bazat pe cele mai bune practici din țările partenere; un ghid pentru profesori și un ghid pentru părinți și 3. implementarea

unui studiu pilot pentru verificarea eficienței Kit-ului și corectarea erorilor acestuia.

În vederea realizării sarcinilor și atingerii obiectivelor proiectului au fost propuse 6 vizite de proiect și 6 vizite de studiu în instituțiile partenere din Europa la care au participat membrii echipei de proiect și reprezentanți ai organizațiilor partenere.

Tema proiectului, pe de o parte și parteneriatele locale stabilite pe parcurs, pe de altă parte au fost premisele organizării conferinței finale de diseminare a proiectului DysTrans ca parte integrantă a Conferinței Naționale a Psihologilor Școlari, proiect care a stat la baza tematicii prezentei ediții a conferinței ANPS din acest an: “Psihologia educației între paradigme și provocări. Implicații asupra învățării și asupra copiilor cu tulburări specifice de dezvoltare”.

Rezumatele lucrărilor prezentate pe secțiuni (A-Z)

Tulburările de învățare - noi provocări și paradigme

Masterand Cătălin Aftodor
Universitatea din București
Facultatea de Teologie Ortodoxă

Conceptul de „dificultăți de învățare” acoperă o gamă extrem de largă de manifestări, rezultatul unor combinații complexe de factori, așa încât nu se poate stabili o cauză anume a acestora. Dificultățile de învățare fac referire la deficiențele de concentrare și atenție, adăugate la problemele de dezvoltare a limbajului sau de prelucrare a informațiilor vizuale și auditive. Tulburările ușoare sunt în general detectate la vârsta școlară, în timp ce simptomele mai severe tind să apară mai devreme. Copiii afectați pot avea dificultăți în a se concentra pe o anumită temă, a organiza o activitate sau a spune o poveste în ordine secvențială. Tulburările pot apărea și în înțelegerea, organizarea și planificarea informațiilor pentru rezolvarea problemelor, în înțelegerea limbajului verbal sau scris, în coordonarea mișcărilor, în citire, în efectuarea calculelor matematice sau în ortografie. Una dintre posibilele cauze ale dificultăților de învățare este autismul. Autismul este o patologie neuropsihică caracterizată prin probleme de comunicare, pierderea contactului cu realitatea externă și dificultăți în relația cu alte persoane. Aceasta afecțiune este o parte a tulburărilor de dezvoltare dominantă care constau într-un set de probleme complexe datorate modificării creierului și funcției mentale. Diagnosticul acestei afecțiuni se face pe baza observației clinice a subiectului în conformitate cu criteriile indicate în manualele de referință DSM (manual de diagnostic și clasificare statistică a tulburărilor mintale) și ICD (Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament). Nu există remedii definitive pentru autism, dar sunt posibile terapii comportamentale adaptive abilităților intelectuale, mai ales dacă sunt stabilite din timp.

Activitățile de comunicare orală ale grădiniței între inovativ și tradițional și valențele acestora supra învățării

Prof. Simona Ailisoaie

Grădinița cu Program Prelungit nr. 54, Oradea

Lucrarea își propune să reliefeze importanța actului de comunicare în vederea relaționării cu copilul și a copilului cu ceilalți. Comunicarea este o abilitate fără de care actul educativ nu s-ar putea derula și pe care o utilizăm la cote maxime pentru a îmbunătăți comportamentul copilului și a modului său de gândire și de socializare.

În cadrul cercetării am urmărit verificarea faptului că activitățile de comunicare orală ale grădiniței sunt cu atât mai eficiente cu cât există o îmbinare perfectă a tradiționalului cu noul și inovativul, într-o manieră raportată la specificul și particularitățile copiilor de vârstă preșcolară.

Pentru a urmări și demonstra această ipoteză, lucrarea este structurată pe trei capitole care îmbină partea teoretică cu cea practică, care presupune documentarea, consemnarea, aplicarea activităților practice, fiind supuse spre observare majoritatea activităților de comunicare orală descrise în partea teoretică, și interpretarea observațiilor. Cercetarea a fost realizată pe o perioadă lungă de timp, cuprinzând două grupe de copii din ani distincți.

Lucrarea se încheie cu partea de concluzii conform cărora se evidențiază că activitățile de comunicare orală fie ele tradiționale sau integrate atâta timp cât sunt presărate cu elemente inovative, abordate în mod original și în conformitate cu nevoile copiilor, contribuie la implicarea activă a preșcolărilor în procesul comunicării și facilitează învățarea.

Fenomenul bullying - o provocare a educației naționale, începând cu vârsta preșcolară

Georgeta Bara
Universitatea din Oradea

În lucrare accentul cade pe observarea și studierea comportamentului agresiv al copilului manifestat încă de la intrarea în colectivitate, care are repercursiuni diverse asupra întregului colectiv de copii, indiferent de gradul fiecăruia de implicare: ca agresor, victimă sau martor. Studiile recente arată că, în fiecare an, milioane de copii și tineri experimentează umilința și efectele devastatoare ale bullying-ului. Apariția diferitelor forme de violență în mediul școlar pare aproape o fatalitate și devine, adesea un lucru obișnuit, cu care semenii coexistă fără a se mai sesiza asupra pericolului. Chiar dacă este o problemă delicată, luarea unor atitudini corecte nu se poate face decât dacă îi sunt cunoscute cauzele, originile, formele de manifestare și posibilitățile de prevenire. Problema violenței școlare poate și trebuie să devină o temă de reflecție pentru toți cei implicați în actul de educație de la cea mai fragedă vârstă.

În prima parte se analizează comportamentul de tip bullying întâlnit la copilul preșcolar, având în vedere factorii determinanți ce influențează debutul acestuia atât de timpuriu, câteva modalități de identificare și depistare a acestui tip de comportament și prezentarea efectelor asupra celorlalți copii și în special, consecințele acestor comportamente agresive sau de intimidare asupra victimelor. În cea de-a doua parte sunt prezentate diverse strategii și metode din practica pedagogică, prin care facem față acestui fenomen, se pot soluționa conflictele atât de către părinți cât și de către profesori în contextul școlar.

Acest demers de investigație este deosebit de important, întrucât ne oferă date privitoare la dimensiunea și caracteristicile fenomenului de bullying în școala românească și ne permite accesul la cele mai importante date pentru a dezvolta strategii și programe de prevenție și intervenție.

Rolul managerului de școală în dezvoltarea unui climat organizațional favorabil succesului școlar al elevilor

Prof. dr. Gheorghina Liliana Bîrlădeanu
Prof. Cosmin Velimirovici
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Oradea

Climatul școlar se referă la calitatea educației și are ca fundament patternurile școlare, reflectând normele, valorile, relațiile interpersonale, practicile de predare-învățare și managementul instituțional. Profilul succesului școlar este dat de performanțele școlare ale elevilor, de starea de bine și de reziliența acestora.

Lucrarea prezintă un caracter de maximă actualitate în contextul unui învățământ dinamic generat de reforme multiple în domeniul curricular și al formelor de acces în învățământul liceal și profesional. Pe de altă parte evidențiem și modificări la nivel social, concretizate în potențialul socio-cultural și economic al partenerilor educaționali, a disponibilității timpului acestora, aspecte care impun școlii de azi o reconfigurare a traseului educațional formal și informal, care se traduce în noi strategii de adaptare și colaborare.

Pornind de la premisa că succesul școlar depinde de capitalul social și cultural al părinților, dar și de capitalul social profesori-elevi, dorim să aducem argumente experimentate pentru a releva importanța rolului managerului de școală în dezvoltarea climatului propice succesului școlar.

Pasiunile elevilor și perseverența în sarcini școlare. Aplicații la elevii din ciclul primar

Lect. univ. dr. Laura Bochiș
Universitatea din Oradea
Prof. învă. preșcolar Ana-Maria Marușca
Grădinița și Școala Americano-Română Oradea

Prezentul studiu abordează aspecte ce țin de pasiunile elevilor și perseverența în sarcini școlare, având ca scop implementarea și

evidențierea eficienței unui număr de șaisprezece activități desfășurate cu elevii din ciclul primar. Cercetarea pornește de la ideile Angelei Dackworth asupra conceptului de Grit, de la care a fost preluat și instrumentul de lucru. Activitățile s-au desfășurat bisăptămânal și au vizat implicarea elevilor în identificarea unor soluții pentru depășirea obstacolelor care apar în rezolvarea sarcinilor școlare; ilustrarea unor citate motivaționale; prezentarea unor texte literare care oferă modele de urmat pentru perseverență și discuții pe baza acestora; activități în care rolul de învățător a fost preluat de elevi pentru „predarea” unor scurte lecții de perseverență; confecționarea unui stick al perseverenței; lecturarea de biografii a unor persoane de succes care au ajuns la reușită după eșecuri repetate; monitorizarea tipului și timpului alocat pasiunilor de către elevi acasă și altele. La studiu au participat un lot de 24 elevi, din clasa a III-a a Școlii Gimnaziale Octavian Goga din Oradea. La comparațiile pe eșantioane dependente, în etapa posttest se obțin rezultate mai ridicate la subscala pasiuni dar nu și la subscala perseverență și nici la scorul global al scalei. În concluzie postulăm că perseverența este un construct care necesită o perioadă mai îndelungată de intervenție pentru a se constata îmbunătățiri care să permită și obținerea unor diferențe semnificative statistic la comparațiile pre și posttest.

Îmbunătățirea calității vieții copiilor cu CES prin stimulare oral-motorie

Prof. Lioara Bianca Buboiu
Prof. Rodica Stela Todea
CSEI Cristal Oradea

Calitatea vieții este un concept integrator ce înglobează date din numeroase domenii, fiind definit ca o stare de bine resimțită de individ, în acord cu factorii psihici, sociali și ambientali. Vorbim de o calitate a vieții ridicată atunci când subiectului îi sunt satisfăcute trebuințele și expectanțele, și, de o calitate a vieții mai puțin bună atunci când nu există o satisfacere a acestora. Psihomotricitatea,

limbajul (comunicarea), cogniția ca principale arii urmărite în dezvoltarea și evoluția unui copil reprezintă indicatori în evaluarea unei vieți de calitate. Dificultățile apărute în procesul de masticatie, deglutiție, vorbire creează bariere în fața unei integrări depline, ducând la marginalizare, etichetare. Consecința directă a etichetării este discreditarea, care are numeroase implicații psiho-emoționale negative asupra persoanelor cu dizabilități.

O intervenție adecvată și precoce, de stimulare oral-motorie, este recomandată în astfel de cazuri, ajutând considerabil la îmbunătățirea calității vieții dizabilului.

Terapia/ stimularea oral motorie reprezintă exercițiul mușchilor și părților faciale ce compun aparatul fono-articulator. În mod normal, mușchii gurii nu au nevoie de exerciții suplimentare, acțiunea de a vorbi și de a mânca mențin musculatura într-o formă optimă. Dacă mușchii aparatului fono-articulator au avut de suferit în urma unor leziuni sau sunt insuficienți dezvoltați atunci apar dificultăți precum: reducerea mobilității, agilității, dificultăți de masticatie, deglutiție și implicit dificultăți de vorbire care duc la afectarea calității vieții copilului cu CES.

Psihopedagogia specială a formării abilităților matematice

Lect. univ.dr. Adriana Cătaș
Lect. univ. dr. Emilia Borșa Rodica
Universitatea din Oradea

Lucrarea pune în evidență modul de formare a abilităților matematice la copiii cu nevoi speciale în contextul în care caracterul dinamic al demersului didactic a condus la necesitatea eficientizării metodelor de predare-învățare a matematicii, care urmăresc relația dintre teorie și practică, facilitând trecerea de la concret la abstract, înlăturând rigiditatea, monotonia și randamentul scăzut.

Având la bază noile descoperiri în domeniul geneticii și neuroștiintelor sunt elaborate programe și sisteme de recuperare din ce în ce mai performante. Proiectele educative corective, elaborate prin munca asiduă a unor echipe multidisciplinare vizează

dezvoltarea fondului psihic și cognitiv al elevului cu nevoi speciale. De asemenea sunt evidențiate aspecte legate de importanța unui curriculum relevant din punct de vedere al dezvoltării cognitive și al cunoștințelor matematice, precum și rolul tehnologiilor informatice în dezvoltarea abilităților matematice la copiii cu nevoi speciale.

ADHD și provocările dezvoltării abilităților matematice

Student drd. Larisa Cheregi
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Profesor Ciprian Zopota
Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea

În zilele noastre, matematica a fost integrată în practica socială folosind computerul pentru studiul diferitelor fenomene. Pe baza ipotezei potrivit căreia matematica poate fi un subiect dificil de studiat pentru elevii cu probleme de tulburare de hiperactivitate cu deficit de atenție, în acest articol se demonstrează că pentru fiecare caz, învățarea matematicii constituie o formulă necesară pentru a avea efecte pozitive asupra dezvoltării elevilor cu ADHD. Prin intermediul aplicațiilor din acest material, metodele de învățare a matematicii pot fi utilizate în situațiile în care învățarea este deficitară. S-a demonstrat că învățarea matematicii pentru elevii cu probleme de tulburare de hiperactivitate oferă schimbări comportamentale, emoționale și cognitive superioare care se pot transforma în tipare de comportament relativ stabile.

Psihopedagogie specială. Deficiențe mentale

Prof. înv. primar Ioana Cionca
Școala Gimnazială nr.1 Sâmbăta

Această lucrare urmărește să definească principalii termeni ai Psihopedagogiei speciale. În același timp se va urmări prezentarea unei clasificări a deficiențelor mintale precum și identificarea

elementelor ce țin de reprezentările sociale ale principalelor categorii de deficiențe mentale. Atitudinea noastră față de acești copii este de cele mai multe ori una negativă, de aceea lucrarea de față își propune să identifice câteva aspecte pozitive și să demonstreze că dacă există o atitudine pozitivă și deschidere față de aceste persoane, acestea vor ajunge să își însușească anumite cunoștințe.

În ceea ce privește societatea, aceasta are un rol foarte important în crearea unui climat în care și aceste persoane să poată să se dezvolte în ritmul lor propriu. Stigmatizarea acestor persoane nu face altceva decât să îi descurajeze și să-i împiedice să evolueze.

Social media. O provocare în context școlar. Implicații asupra învățării

Drd. Mirela Cosma
Universitatea din Oradea

Social media este un fenomen cunoscut deja ca fiind o provocare pentru elevii noștri. Ce este mai greu de identificat în acest context, sunt implicațiile asupra învățării, cum influențează internetul învățarea școlară, dacă se poate sau nu „fără calculator” și dacă nu, ce ar trebui să facem noi, în calitate de cadre didactice, în sensul facilitării învățării în era Facebook și ce opțiuni avem în acest sens? În prezentare voi aborda câteva aspecte teoretice în acest sens.

Creșterea motivației școlare la elevii care provin din medii dezavantajate. Eficiența unui program de intervenție

Consilier școlar Teodora Ene
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor
Conf. univ. dr. Monica Secui
Universitatea din Oradea

Constelația și interacțiunea factorilor care, în calitatea lor de condiții interne ale personalității, determină, orientează și potențează

intensitatea efortului în învățare, au reprezentat teme centrale ale psihologiei educaționale, deoarece dețin un rol crucial pentru achizițiile academice și adaptarea școlară a elevilor. Obiectivul lucrării este testarea eficienței unui program de intervenție proiectat pentru a îmbunătăți nivelul motivației în situații de învățare a elevilor cu nivel scăzut al performanței școlare și provenind din medii dezavantajate socio-economic. Participanții au fost 25 de elevi, cu vârste cuprinse între 12 și 15 ani, 19 de etnie romă și 6 de etnie română, 9 elevi fiind în situație de repetenție, iar 8 cu media scăzută la purtare. Structura motivației școlare a fost identificată prin administrarea unor probe care au vizat nivelul motivației intrinseci și extrinseci (Lepper, Corpus și Iyengar, 2002), tipurile de reglare care intervin în activitatea școlară (Drugaș, 2009), motivele învățării și importanța lor (Chiș, 2004). Programul propus a fost alcătuit din opt activități și a avut în vedere dezvoltarea abilităților de autocunoaștere, stima de sine, comunicarea și relaționarea eficientă, managementul timpului și însușirea de deprinderi de învățare eficientă. Analiza rezultatelor obținute în urma intervenției indică o creștere raportată de elevi a nivelului tuturor subcomponentelor motivației intrinseci, fiind prezentate în final dificultățile legate de implementarea programului și limitele demersului realizat.

Stimularea inițiativei și a interacțiunii sociale, prin activități de grup - Studiu de caz

Psiholog Gabriela Fiț
Mariana Indrie
CSEI nr.1 Oradea

Principalele arii afectate la copilul cu tulburare de spectru autist (TSA) sunt comunicarea, limbajul, socializarea și comportamentul. Interacțiunile sociale au impact asupra dezvoltării abilităților de comunicare și limbaj, generalizării abilităților și deprinderilor dobândite prin terapie, dezvoltării independenței și nu în ultimul rând, asupra integrării în grădinițe și școli. În acest context, obiectivele de intervenție socio - comportamentală propuse în această

lucrări sunt: sprijinirea inițierii contactului social cu celălalt, educarea abilității de așteptare și a autocontrolului, învățarea comportamentului de cerere, educarea capacității de reacție la situații concrete, conștientizarea propriului corp și a percepției de sine și stimularea încrederii în propria persoană, la copiii cu tulburare de spectru autist.

Individualizarea învățării

Prof. Lavinia-Teodora Haidu
Școala Gimnazială nr.1 Sâmbăta

Howard Gardner, autorul cărții „Teoria inteligențelor multiple” demonstrează că inteligența este situată pe diferite zone ale creierului fiind conectate între ele, dar pot funcționa și individual. În acest studiu Gardner distinge opt tipuri de inteligențe: inteligența vizual-spațială, inteligența verbal-lingvistică, inteligența logico-matematică, inteligența kinestezică, inteligența muzicală, inteligența interpersonală și inteligența intrapersonală.

Utilizarea teoriei inteligențelor multiple este o metodă eficientă pe care o putem folosi la clasă, iar aplicarea acestei teorii va facilita procesul de predare-învățare-evaluare deoarece elevii se vor situa în sfera lor de interes. De exemplu, după aplicarea unui chestionar de depistare a tipurilor de inteligențe am constatat că în clasa a VIII-a există trei tipuri de inteligențe: 1. inteligența vizual-spațială - conform lui Gardner acest tip de inteligență este folosit în activități precum: cititul, scrisul, construitul, pictatul, interpretarea unor imagini; 2. inteligența verbal-lingvistică – autorul „Teoriei inteligențelor multiple” este de părere că acest tip de inteligență este folosit în activități ca: ascultarea, vorbitul, scrisul, jocul de cuvinte, explicarea unor concepte; 3. inteligența logico-matematică – Howard Gardner consideră că acest tip de inteligență este folosit în activități ca: rezolvarea unor probleme, lucrul cu anumite concepte abstracte, calcule matematice.

Vom folosi de toate aceste informații la lecția „Caracterizarea Vitoriei Lipan”, clasa a VIII-a în momentul didactic dirijarea

învățării. Elevii vor avea ca sarcină de lucru caracterizarea Vitoriei Lipan. Forma de organizarea fiind pe grupe, fiecare grupă va fi constituită în funcție de inteligența pe care eu am constat-o în urma chestionarului aplicat. Toți vor avea aceeași sarcină de lucru, forma de realizare a fost una diferită: grupa 1 având inteligență vizual-spațială va avea de desenat portretul Vitoriei Lipan; grupa 2 având inteligență verbal-lingvistică va avea de realizat, în scris, caracterizarea Vitoriei Lipan; grupa 3 cu inteligență logico-matematică va avea de realizat ciorchinele cu trăsăturile Vitoriei Lipan.

Aplicația Kahoot – modalitate alternativă de realizare a temelor pentru acasă

Conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald,
Lector univ. dr. Laura Bochiș,
Studentă Ioana Bar, master EIIPP
Universitatea din Oradea

Studiul de față s-a născut dintr-o nevoie practică, aceea de a aduce o schimbare la modul de realizare a temei pentru acasă la elevii unei clase din Oradea, județul Bihor. O observație inițială privind grupul de elevi studiat a fost aceea că aceștia sunt nemulțumiți în ceea ce privește modul de realizare al temelor pentru acasă (principala modalitate fiind cea clasică cu teme scrise în caiete). De asemenea, am dorit să investigăm dacă prin implementarea unui modalități alternative de realizare a temei pentru casă, aplicația educațională Kahoot, elevii își schimbă atitudinea și dispoziția afectivă vizavi realizarea temelor pentru acasă. În studiul nostru am pornit de la prezumția că atitudinea elevilor și dispoziția afectivă a acestora în realizarea temei de casă la disciplina „Comunicare în limba română”, clasa I, diferă în funcție de modalitatea de realizare a acesteia: în scris sau cu ajutorul aplicațiilor în programul Kahoot. La cercetare au participat un număr de 50 de elevi din clasa I, distribuiți în două loturi, experimental și de control. Conform rezultatelor obținute, ipotezele studiului se susțin. Există

diferențe semnificative statistic privind atitudinea și dispoziția afectivă a elevilor din lotul experimental comparativ cu cea a elevilor din lotul de control față de tema de casă, programul aplicativ Kahoot a fost preferat de elevi în realizarea acestora.

Copiii cu dizabilități intelectuale și suportul în formarea autonomiei personale

Drd. Daniela-Crina Lezeu
Universitatea din Oradea

Copiii cu dizabilități constituie o categorie vulnerabilă, atât prin prisma vârstei (maturitatea psiho-socială de care dispun), cât și a tipului dizabilității confirmate de specialiști, cu care se confruntă. Dizabilitatea intelectuală (tulburarea de dezvoltare intelectuală) este caracterizată printr-un ansamblu de deficite în sfera abilităților mintale generale: raționamentul, rezolvarea problemelor, gândirea abstractă, judecata, învățarea școlară și cea dobândită din experiența personală. Aceste deficite determină diverse afectări în ceea ce privește adaptarea, atingerea standardelor de independență personală, cu consecințe în sfera participării sociale a copilului (comunicarea, funcționarea în mediul școlar și ocupațional și independența personală acasă sau în cadrul comunității din care face parte). Un deziderat important al societății contemporane constituie lupta privind asigurarea bunăstării tuturor copiilor și eliminarea factorilor perturbatori creșterii și dezvoltării acestora. În acest sens, întreaga comunitate (familia, școala, diverși specialiști, etc) trebuie să gândească și să elaboreze cele mai potrivite strategii privind formarea și dezvoltarea autonomiei personale, în raport cu zona proximei dezvoltări a fiecăruia, facilitând independența ulterioară și integrarea socială.

Restricții și posibilități în stimularea creativității elevilor la orele de istorie- geografie

Prof. Ioana Manolache
Școala Gimnazială Nr. 1 Sâmbăta

Politicile educaționale moderne pun un mare accent pe dezvoltarea creativității elevilor, în procesul instructiv-educativ.. Pentru realizarea acestui deziderat, profesorul de istorie- geografie ar trebui să adapteze și să aplice cele mai eficiente metode și mijloace de stimulare a creativității. De cele mai multe ori, însă, profesorul de istorie- geografie este „constrâns”, în acest demers, de o serie de bariere. O primă restricție o reprezintă volumul mare de cunoștințe, de deprinderi și de aptitudini pe care profesorul ar trebui să le transmită elevilor pe parcursul unui an școlar. Pentru a respecta cerințele impuse de programa școlară, profesorul este pus în situația de a parcurge materia într-un ritm alert. O altă cauză în predarea istorie și geografiei, o reprezintă, lipsa motivației intrinseci a elevilor față de școală și față de învățare. Elevii au tendința de a se sustrage de la ore și de a nu se implica în activitate într-un mod activ, din perspectiva unui scop clar și a unei acțiuni finalizate cu un vizibil.

Un cadru stimulatив pentru creativitate poate fi creat în școală, prin organizarea spectacolelor de către elevi, prin amenajarea spațiului verde de către elevi (parc, colțul verde), prin organizarea de expoziții realizate de către elevi cum ar fi: confecționarea unor vulcani, a unor îmbrăcăminte de epocă pentru a revedea istoria acelor vremuri etc. Prin implicarea elevilor în aceste activități cu caracter activ și creativ, ei trăiesc permanent o stare de efervescență creatoare.

Chiar dacă elevii au aptitudini diferite, unii fiind mai creativi decât alții, chiar dacă există o mulțime de condiții nefavorabile pentru dezvoltarea creativității elevilor, profesorul de istorie-geografie, poate crea, în lecții, un cadru de predare-învățare și evaluare optim pentru dezvoltarea creativității.

Integrarea elevilor cu dizabilități locomotorii în învățământul de masă

Prof. înv. primar Claudia Mândru
Școala Gimnazială „Dacia” Oradea

A avea în clasă un elev cu dizabilități locomotorii este adesea o provocare pentru cadrul didactic deoarece trebuie să investească mai mult din timpul său, din puterea fizică, să utilizeze strategii astfel încât fiecare copil să învețe. Profesorul trebuie să se asigure că nu face diferențe între elevi și că valorile promovate sunt cele democratice: fiecare elev merită să primească o educație excelentă indiferent de circumstanțele în care se găsește. Scopul acestui studiu a fost crearea unor recomandări pentru profesorii care lucrează în învățământul de masă și au în clasă elevi cu dizabilități locomotorii. În elaborarea acestei lucrări s-a folosit metoda mixtă de cercetare. În ipoteza cercetării am presupus că instruirea profesorilor pentru a lucra cu elevii cu dizabilități locomotorii în învățământul de masă este deficitară, ipoteză care s-a validat pe parcursul cercetării. Am folosit ca instrumente de colectare a datelor: chestionar de opinie, interviuri și fișe de observații, iar eșantionul de subiecți a fost alcătuit din două clase din insulele Acores, un student din România, 10 cadre didactice din România și 6 din insulele Acores. În cadrul studiului profesorii au remarcat faptul că instruirea lor pentru a lucra cu elevi cu dizabilități locomotorii a fost deficitară și în final am creat câteva recomandări bazate pe datele colectate pentru eficientizarea actului didactic.

Scheme dezadaptative timpurii și efectele lor în viața adolescenților

Prof. înv. preșcolar Ioana Nagy
Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Oradea
Lect. univ. dr. Angelica Hălmăjan
Universitatea din Oradea

Experiențele traumatizante din perioada copilăriei afectează permanent structura și funcționarea creierului. În consecință din perspectivă neuropsihologică, schemele dezadaptative timpurii, pot fi privite ca rețele neuronale care s-au format ca și rezultat al experiențelor timpurii adverse de viață și au fost elaborate și întărite prin experiențele care au urmat, devenind tot mai dificil de modificat. Schemele dezadaptative timpurii au o natură egosintonică, trecând neobservate, fiind inconștiente. Sunt pattern-uri automate extensive de gândire, emoții și relaționare, care ies la iveală repetat, în lipsa controlului conștient. Acestea împreună cu mecanismele de coping care le întăresc se autoperpetuează în manieră automată și inconștientă, interferând cu abilitatea individului de a-și satisface nevoile emoționale fundamentale. Când aceste nevoi nu sunt satisfăcute în perioada copilăriei, ele conduc la dezvoltarea unor pattern-uri nesănătoase de viață.

Cercetarea este focusată pe reliefaarea diferențelor și a congruențelor în schemele cognitive manifestate de adolescenți și de părinții acestora cât și propunerea unui program de dezvoltare personală care să conștientizeze și să înlocuiască schemele disfuncționale ale adolescenților cu variante adaptative.

Participanții au fost 32 de adolescenți și părinții acestora cu vârste între 13 și 14 ani de la un liceu din Oradea. Instrumentele utilizate au fost Young Schema Questionnaire, YSQ-S3, Inventarul schemei precoce pentru copii Schmidt și colab. (1995) varianta scurtă 26 itemi și un chestionar de atitudini parentale care au fost completate de către adolescenți și părinții acestora. Presupunerea că există diferențe în schemele cognitive manifestate de părinții adolescenților și adolescenților se confirmă parțial în sensul existenței de diferențe în ceea ce privește deprivarea emoțională și

perfecționismul, manifestate de părinții adolescenților și adolescentelor, acesta din urmă fiind prezent într-o măsură mai mare în familiile adolescenților. În ceea ce privește congruența schemele cognitive manifestate în familiile de origine ale părinților adolescenților și adolescentelor se constată că exigența manifestată în familiile taților adolescenților este mai mare decât cea manifestată în familiile mamelor adolescenților iar relația de fuziune este mai puternică în familia mamei adolescentului comparativ cu familia tatălui acestuia. Referindu-ne la diferențele între schemele cognitive manifestate de adolescenți și adolescente datele colectate nu susțin ipoteza.

Ca finalitate practică a fost propus un program de intervenție pentru conștientizarea și înlocuirea schemelor disfuncționale ale adolescenților cu variante adaptative.

Integrarea elevilor cu C.E.S.

Prof. Anca Iulia Neaga
Școala Gimnazială Pustă

Din ce în ce mai des întâlnim sintagma cerințe educative speciale. CES se referă la cerințele în plan educativ ale unor categorii de persoane, cerințe consecutive unor disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrice, fiziologică sau că urmare a unor condiții psihoafective, socioeconomice sau de altă natură; aceste cerințe plasează persoană/elevul într-o stare de dificultate în raport cu ceilalți din jur, stare care nu-i permite o existență sau o valorificare în condiții normale a potențialului intelectual și aptitudinal de care acesta dispune și induce un sentiment de inferioritate ce accentuează condiția să de persoană cu cerințe speciale.

Se va analiza comportamentul elevilor cu CES din ciclul gimnazial, aici intervenind profesorul, care are multiple roluri. El trebuie să observe comportamentul elevilor cu CES, să analizeze problemele cu care se confruntă și împreună cu familia, societatea să găsească cele mai bune soluții la problemele existente. Există planuri

de remediere, pe care fiecare profesor la materia respectivă le aplică și urmărește evoluția elevului. Elevii cu CES vor lucra diferențiat față de ceilalți elevi, întrucât elevii cu CES nu pot atinge nivelul celorlalți elevi. Consider că absenteismul este una din cauzele principale ale elevilor cu CES.

Din păcate, legătura dintre familie și școală în rândul elevilor cu CES este destul de precară. La școlile rurale, unde se află cei mai mulți copii cu CES (în cea mai mare parte se datorează condițiilor socioeconomic din care elevii fac parte), părinții se simt neputincioși, neînțelegând prea bine ce trebuie să facă și care este cu adevărat rolul lor.

Aspecte teoretice privitoare la practici sociale ale adolescenților pe social-media

Drd. Gabriel-Constantin Nicola
Universitatea din Oradea

În articolul propus vom reflecta la câteva aspecte privind tendințe actuale în preferințele adolescenților pentru spațiul comunicării online, precum și la modul în care utilizarea rețelelor de socializare online influențează comportamentul prosocial al acestora.

Relațiile create în mediul online urmează deseori tipare din realitate, în ambele ipostaze adolescenții fiind animați prioritar de dorința de socializare și de apartenență la un grup.

Multe studii au pus în evidență efectul negativ al utilizării rețelelor de socializare online de către copiii și adolescenți. Merită să cercetăm, însă, și impactul pozitiv al acestor practici. Relațiile sociale online ale adolescenților sunt susținute de elementul reciprocității în schimbul de mesaje pozitive, acest efect reflectându-se și în viața reală.

Starea de bine- un indicator al calității în unitățile de învățământ preuniversitar. Perspective manageriale

Prof. drd. Alin Florin Novac-Iuhas
Inspector școlar general, Inspectoratul Școlar Județean Bihor
Prof. dr. Adelina Iacob
Inspectoratul Școlar Județean Bihor

Starea de bine reprezintă un concept multidimensional, analiza acestuia făcând trimitere la aspecte cognitive, emoționale, sociale, fizice și spirituale. O finalitate cu caracter strategic, cuprinsă în documentele programatice din domeniul educațional, valorizează starea de bine din organizațiile școlare, din perspectiva politicilor de calitate din unitățile de învățământ.

Vom detasa spre studiu dimensiunea managerială a asigurării stării de bine în unitățile de învățământ, oferind astfel o viziune globală asupra premiselor, condițiilor de asigurare a acesteia, asupra principalelor linii de acțiune care se impun. Vom utiliza date de cercetare din studii realizate la diferite nivele, inclusiv la nivelul județului Bihor, astfel încât să legitimăm includerea pe agenda managerului unității de învățământ preuniversitar a stării de bine - ca indicator de calitate și element important în configurarea politicilor școlii.

Copiii și tulburările de învățare

Constantin Cătălin Pascariu
Universitatea din Oradea

Copiii reprezintă viitorul unei societăți. O societate care cuprinde copii sănătoși, educați în școli și în familie în ceea ce privește bunele practici ale mediului este o societate puternică, o societate zdravă. Există situații în care este nevoie de ajutor un pic mai mult pentru unii copii.

Tulburările de învățare la copii este un domeniu puțin definit în trecut. El începe să capete amploare mai recent începând cu a doua

jumătate a secolului XX. În ceea ce privește tulburările de învățare, acestea sunt întâlnite adesea în domeniul lecturii, în domeniul limbajului, în domeniul ortografiei, a efectuării calculului matematic etc. Elevii, adesea sunt atrași de anumite zgomote la clasă care fac parte din factorii perturbatori externi, însă și de factori perturbatori vizuali de care sunt atrași, astfel putem vorbi despre un deficit de atenție pe care îl putem asocia cu tulburarea de învățare.

Această lucrare dorește să scoată în evidență faptul că prin tulburarea de învățare și atenți la copii, sunt diminuate și afectate gândirea copilului, capacitatea de concentrare, astfel că limbajul împreună cu particularitățile lui prezintă dificultăți în exprimare.

Autoeficacitatea percepută și imageria acțiunilor la tineri

Claudia Pop

Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

Alexandru Tiba

Universitatea din Oradea

Autoeficacitatea percepută este un determinant major al performanței elevilor. Clarificarea mecanismelor prin care elevii devin mai încrezători că reușesc să facă sarcinile neplăcute ne ajută în stabilirea modului în care putem influența eficiența elevilor. 110 participanți au fost puși în situația în care să-și imagineze că desfășoară acțiuni în situații pozitive, negative și neutre vizualizându-se în trei condiții: ca și cum ar face ei înșiși acele lucruri (perspectivă vizuală internă), cum s-ar vedea din afară (perspectivă vizuală externă) și focalizându-se pe senzațiile motorii. Ulterior, participanții au fost împărțiți în două grupe în funcție de nivelul de autoeficacitate percepută. În situațiile pozitive, cei cu autoeficacitate crescută și-au imaginat mai viu acțiunile atât din perspectivă externă cât și internă și kinestezică decât participanții cu autoeficacitate scăzută. În situațiile negative nu au fost diferențe între cele două grupe. În situațiile neutre participanții cu autoeficacitate crescută și-au imaginat mai viu acțiunile când le-au vizualizat din perspectivă internă și în modalitatea kinestezică dar nu când le-au

vizualizat din perspectivă externă. Sunt discutate implicațiile legate de mecanismele de imaginerie în susținerea autoeficacității.

Aspecte ale socializării la copiii cu CES

Prof. psihopedagog Camelia Maria Popovici
Moldovan Iulia Cătălina
Liceul Tehnologic Special nr. 1 Oradea

Socializarea începe din copilărie, continuă de-a lungul vieții oamenilor și constă în învățarea modului de viață din societatea și din grupurile din care face parte individul. Prin procesul de socializare, societatea exercită o putere considerabilă asupra noilor membri pe care îi învață cum ar trebui să se comporte. Pentru majoritatea copiilor, interacțiunea cu cei de vârsta lor este o activitate importantă în viața de zi cu zi. Relațiile cu cei de vârsta lor reprezintă deci un context important al dezvoltării copiilor și o influență asupra acestuia.

Lucrarea de față cuprinde aspecte privind esența socializării la copiii cu cerințe educative speciale, unde sunt evidențiate aspecte ale socializării tipice, dar și elemente care țin de personalitatea copiilor cu dizabilități. Pentru o comprehensiune totală a relațiilor sociale dintre copiii cu cerințe educative speciale lucrarea face referire la aspecte precum personalitate, stima de sine, relațiile sociale între copiii tipici.

Chiar dacă aceste particularități se conturează în procesul de formare a personalității, o parte din ele pot fi prevenite și diminuate prin măsuri educative corecte și prin programe terapeutice adecvate.

Evaluarea psihopedagogică a copilului preșcolar prin desen, punct de plecare în stabilirea unor măsuri educative

Prof. Marina Rengle

Grădinița cu Program Prelungit nr. 54, Oradea

Lucrarea își propune să evidențieze importanța utilizării desenului ca metodă de cunoaștere a copilului preșcolar. Așa cum spunea Arnheim (1979, apud Bonchiș 2003) desenul începe ca o „zbenguială pe hârtie”. Forma, întinderea și orientarea trăsăturilor sunt determinate de construirea mecanică a brațelor și a mâinii, de temperamentul copilului și de dispoziția lui.

Scopul cercetării este de a oferi o caracterizare psihopedagogică a copilului preșcolar prin desenul omulețului și de a caracteriza cu ajutorul studiului de caz un copil preșcolar care ridică anumite probleme de adaptare la grădiniță.

Studiul s-a desfășurat în perioada octombrie – noiembrie 2012. Rezultatele indică unele diferențe între fete și băieți în ceea ce privește elementele constitutive ale desenului și vârsta mentală. Sunt desprinse de asemenea unele trăsături de personalitate la nivel de grupe și nivel individual.

Analiza cazului duce la desprinderea unor concluzii potrivit cărora observația cadrului didactic cu privire la comportamentul problematic al copilului preșcolar poate fi confirmată cu ajutorul probelor de cunoaștere prin desen și împreună constituie punctul de plecare în stabilirea unor măsuri educative în care familia și grădinița este necesar să fie parteneri.

Calitatea vieții în familiile copiilor cu TSA - Analiză descriptivă preliminară

Ioana Aurelia Serfezi

Universitatea din Oradea

Tulburarea de spectru autist este relativ puțin cunoscută publicului larg din România, iar problematica persoanelor cu

tulburări din spectrul autist și a familiilor acestora este încă abordată la nivel marginal sau conjunctural de către autoritățile de drept. Tulburarea de spectru autist este o condiție cu impact pe termen lung asupra familiei persoanei care este diagnosticată cu această tulburare, afectând deopotrivă dimensiunile socială, economică, familială, profesională, personală și de sănătate a întregii familii. Familia reprezintă o unitate în sine, un corp organic în care au loc procese dinamice în fiecare componentă a sa, ca și interacțiuni între membrii săi. Familia este un sistem activ aflat într-o stare de flux continuu. În momentul diagnosticării copilului structura și echilibrul familiei se modifică, toate resursele acesteia focalizându-se pe nevoile copilului cu tulburare de spectru autist. În prezent, funcționarea familiei este examinată dintr-o perspectivă multidimensională cunoscută sub numele de FQOL (Family Quality of Life) calitatea vieții familiei, în care familiile sunt înțelese a avea rezultate atât pozitive, cât și negative, iar natura interconectată a sistemului este acceptată ca fundamentală. Deși familia a fost recunoscută în literatura de specialitate în materie de dizabilități pentru o perioadă de timp, cercetarea specifică a calității vieții familiei este relativ nouă, avându-se în vedere doar în ultimul deceniu. Acest câmp se bazează pe literatura extensivă privind calitatea vieții individuale (QOL) pentru cei cu dizabilități intelectuale. Obiectivul acestei cercetări a fost descrierea unor particularități caracteristice copiilor cu tulburare de spectru autist din județul Bihor.

Metode activ-participative utilizate pentru obținerea progresului în educarea elevilor cu CES

Prof. înv. preșcolar Gabriela-Adriana Sime
Grădinița cu Program Prelungit „Floare de Colț” Beiuș

Problematica elevilor cu CES a devenit în ultimii ani prioritară atât pentru sistemul național de învățământ cât și pentru educatori, profesori și nu în ultimul rând pentru părinți și chiar bunici. Toți luptăm pentru o viață normală pentru acești copii.

În practica instructiv-educativă am întâlnit numeroase cazuri de elevi deficienți care au fost integrați în clase de elevi fără deficiențe și au avut evoluții spectaculoase la unele discipline. În cadrul activităților, au fost aplicate cu precădere metodele activ-participative care stimulează interesul pentru cunoaștere, facilitează interacțiunea cu realitatea înconjurătoare. Lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi au facilitat comunicarea între ei, colaborarea sau sprijinul reciproc în realizarea sarcinilor sau temelor avute.

Progresul școlar se obține treptat prin muncă și efort uriaș depus atât de cadrul didactic cât și de elev. Capacitatea de învățare a elevilor cu CES, ambianța și sprijinul familiei și a societății în general, influențează foarte mult obținerea unui progres școlar real.

Impactul factorului de gen în prevalența bullying-ului din școli din Oradea

Dr. Ioana Sîrbu
Universitatea din Oradea

Studiul de față face parte dintr-o cercetare exhaustivă asupra fenomenului de bullying, dintre puținele care s-au axat pe această problematică în România, care urmărește să pună în evidență actualitatea și importanța fenomenului prin prevalența sa și prin implicațiile sale. Studiile arată că victimele fenomenului de bullying resimt efecte precum depresie, însingurare, anxietate, scăderea respectului de sine, au rezultate slabe la școală și chiar dezvoltă gânduri suicidale, toate aceste manifestări fiind însoțite uneori de consecințe fizice precum dureri de stomac, de cap, tulburări de apetit și insomnii. Cercetarea de față prelucrează impactul variabilei gen în răspândirea coportamentului de bullying, raportată la roluri (agresor versus victimă), în școli din municipiul Oradea.

Influența patrimoniului cultural bisericesc în formarea și dezvoltarea personalității elevului

Daniela Sopota

Inspectoratul Școlar Județean Bihor

„Îmi imaginez un sistem educațional ce recunoaște că învățarea este firească, că a-ți place să înveți este normal și că învățarea autentică înseamnă învățare pasionată. Un curriculum școlar ce apreciază întrebările mai mult decât răspunsurile... creativitatea mai mult decât reproducerea informațiilor... individualitatea mai mult decât conformismul... și excelența mai mult decât realizările standard.” (Tom Peters)

Tangibil sau intangibil, natural sau digital, patrimoniul cultural are reale valențe educative, dezvoltă gândirea critică, analitică și înțelepciunea personalității în formare a tânărului. Cunoașterea acestuia transcende sfera curriculară, aprofundând-o prin simț și trăire.

Până ca educația pentru patrimoniu să intre în sfera curriculară cu drepturi depline, se cuvine să gândim posibilități și modalități concrete de a fundamenta prin realitate tangibilă, ceea ce formal/informal, transferăm copiilor.

În dezvoltarea personalității copilului, familia, prima școală a virtuților sociale, inspiră și dezvoltă mugurii cunoașterii, în toate sferele de existență și interacțiune ale acestuia. Școala completează și fundamentează formal cunoașterea, deschizând porțile consolidării informațiilor, prin larga paletă nonformală a activităților extrașcolare și extracurriculare.

Deoarece elementele de cultură și spiritualitate locală, regională sau națională sunt evocate cu specific general în disciplinele de studiu, se impune, mai ales astăzi când sfera concretului acoperă gândirea copiilor și tinerilor, o proiectare și o evocare logice, palpabile a moștenirii spirituale, astfel încât, prin strategii didactice adecvate, în concordanță cu particularitățile de vârstă ale copiilor/elevului, prin proiecte și activități derulate în zona de educație nonformală, să stimulăm interesul pentru cunoașterea și implicarea civică în păstrarea valorilor de patrimoniu din România.

Predictori ai modificării statusului în comportamentul de bullying

Lect. univ. dr. Rosana Stan
Lect. univ. dr. Gabriel Roșeanu
Universitatea din Oradea
Psiholog drd. Ioana Drugaș
Liceul „Don Orione” Oradea

Considerat una dintre cele mai comune forme de violență în școală (Olweus, 1993), un fenomen social și nu o tulburare psihică (Lopes Neto, 2005), cu o recidivă mare în timp (Berger, 2007), fenomenul de bullying continuă să provoace interesul cercetărilor în ciuda existenței unui număr impresionant de studii empirice. Incluzând un număr de 241 adolescenți (mvârsta=16.59; a.s.=1.12) și aplicând o regresie logistică în trei pași, cercetarea de față caută să evidențieze predictorii relevanți care explică trecerea de la comportamentul de victimă la cel de agresor respectiv trecerea de la comportamentul de observator neimplicat al adolescentului la cel de participant direct în una din cele trei forme: agresor, victimă agresivă sau victimă pasivă. Predictorii analizați sunt reprezentați de apartenența la categoria de gen, trăsăturile de personalitate măsurate cu forma scurtă a Chestionarului de Personalitate Eysenck (Eysenck, Eysenck, și Barrett, 1985) și axiomele sociale (Leung și colab., 2011). Rezultatele sunt discutate prin prisma implicațiilor pentru proiectarea programelor de prevenție și intervenție în vederea reducerii acestui fenomen în școli.

Integrarea în învățământul de masă a copiilor din mediile dezavantajate

Prof. Tatiana Șinca
Școala Gimnazială Nr.1 Lăzăreni - Structura Gepiș

Prezenta lucrare tratează într-un mod aplicativ dar nu exhaustiv problematica dezvoltării unor forme de incluziune socială adaptate și

potrivite pentru copiii cu nevoi speciale. Orice strategie de intervenție trebuie să aibă la bază rațiuni pragmatice și utile pentru a deveni aplicabile în mediile dezavantajate. Din perspectiva integrării sociale identificăm persoane vulnerabile precum sunt copiii cu boli cronice, copiii fără domiciliu stabil și copiii depășiți de vârstă - evidențiind astfel procesul instructiv-educativ, care trebuie să aibă ca prioritate alegerea educației incluzive și stabilirea accesului tuturor elevilor în procesul educațional. În continuare se observă lipsa unei strategii de incluziune competitive și performante cu rezultate în creșterea gradului de participare și integrare socială. În aceeași măsură se resimte o nevoie în ceea ce privește crearea de clase sau centre specializate care să funcționeze în baza unui program de învățământ congruent și adaptat nevoilor elevilor din medii dezavantajate. Ciclul și procesul educațional construit pe activități de dezvoltare motivațională a elevilor urmată de o evaluare graduală a acestora în contextul urban mediului diferit față de cel rural, poate lua forma unui instrument de măsură a eficienței noilor procese educaționale în tratarea problematicii educației elevilor din mediile dezavantajate.

Riscul de suicid la tinerele diagnosticate cu episod depresiv major și la cele cu neoplasm

Studentă Șipoș Andrada Patricia

Studentă Bianca Alexandra Sabău

Programul de master Psihologie clinică, consiliere psihologică și psihoterapie

Universitatea din Oradea

Prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan

Departamentul de Psihologie

Universitatea din Oradea,

*Spitalul Clinic Municipal "Dr. Gavril Curteanu" - Secția Psihiatrie
Oradea*

Obiective: Obiectivul principal al acestei cercetări este de a analiza riscul de suicid la tinerele diagnosticate cu episod depresiv

major spre deosebire de tinerele diagnosticate cu neoplasm și tinerele din lotul nonclinic.

Van Hoesel (Botescu, Dimitriu-Pietreanu, 2018) a găsit, în încercarea sa de a identifica o tipologie empirică a sinuciderii, cinci clusteri valabili pentru 86% din cazurile investigate (404 studii de caz): agresiune, alienare, fuga de realitate, depresie /stimă de sine de nivel scăzut și confuzie. Foarte importante pentru estimarea riscului de sinucidere sau a tentativelor sunt analizele în care factorii epidemiologici au o importanță deosebită. Conform Parmigiani, Chen, Iversen, Friebel, Finkelstein și Anton-Culver (2007), neoplasmul mamar reprezintă proliferarea malignă a celulelor epiteliale de obicei în ducte (tuburi transportoare de lapte către mamelon) sau în lobuli (glande producătoare de lapte). Neoplasmul mamar este o neoplazie cu o frecvență foarte crescută în rândul femeilor, fiind o tumoră malignă localizată la nivelul glandei mamare având mai multe forme, cea mai întâlnită fiind carcinomul ductal urmat de carcinomul lobular (Bonbardieri, Gianni și Bonadonna, 2008).

Metode: s-a presupus că există diferențe semnificative în ceea ce privește riscul de suicid neboldat la tinerele diagnosticate cu episod depresiv major, la tinerele care suferă de neoplasm și la cele nonclinice. În această cercetare s-a utilizat un eșantion de 90 de subiecți de gen feminin, cu vârste cuprinse între 20 - 35 ani, mediul de proveniență urban. În funcție de tipul de diagnostic, aceștia au fost repartizați în trei loturi, astfel: primul lot include 30 subiecți de gen feminin diagnosticați cu episod depresiv major (media 30.37, abatere standard 6.8) și 30 de subiecți cu neoplasm mamar (media 31.46, abatere standard 6.49) și 30 de subiecți sănătoși, nonclinici (media 27.80, abatere standard 6.32). Toate participantele au luat parte la cercetare pe bază de voluntariat prin completarea scalelor date. În acest studiu s-au folosit Inventarul de Depresie Beck - ediția a doua (BDI-II) și Scala de deznădejde BHS pentru a evalua riscul de suicid în cazul celor trei loturi de subiecți.

Rezultate: În ceea ce privește lipsa de speranță (riscul de suicid), în urma analizei statistice descriptive se poate afirma că cel mai ridicat nivel al lipsei de speranță s-a înregistrat în cazul lotului cu

neoplasm, iar cel mai scăzut nivel al lipsei de speranță s-a înregistrat în cazul lotului nonclinic.

La testul Anova s-a obținut o valoare $F(2,87) = 156.554$, căruia îi corespunde un prag .00, mai mic decât valoarea critică .01, semnificativ statistic. Se confirmă ipoteza de cercetarea potrivit căreia există diferențe semnificative în ceea ce privește lipsa de speranță la tinerele diagnosticate cu episod depresiv major, la cele cu neoplasm și la lotul nonclinic.

Pentru a afla mai exact între care dintre cele 3 grupe există diferențe semnificative, s-a apelat la testul post-hoc Bonferoni. În urma comparării grupelor două câte două, s-a obținut diferențe semnificative statistic astfel: între lotul nonclinic și lotul cu tulburare depresivă, $p = .000$; media lotului nonclinic = 2.83; media episod depresiv major = 11.50; între lotul nonclinic și lotul cu neoplasm, $p = .000$; media lotului nonclinic = 2.83; media neoplasm = 13.00; între tinerele cu episod depresiv major și cele cu neoplasm, $p = .016$, media lot depresie = 11.50, media lot neoplasm = 13.00.

Concluzii: Cercetarea și-a atins obiectivele prezentând o imagine de ansamblu asupra unui subiect complex. Rezultatele obținute prezintă utilitate pentru dezvoltarea unor programe de intervenție în sfera psihoterapiei individuale și de grup.

Rolul documentelor de proiectare managerială în cadrul procesului instructiv-educativ

Prof. dr. Ioana Ștefan

Director Școala Gimnazială nr.1 Sâmbăta

Documentele de proiectare managerială incluse în cadrul dezbaterii sunt: proiectul de dezvoltare instituțională, planul managerial și planul operațional, cu accent pe documentele de proiectare la nivel macro.

Școala funcționează și se dezvoltă prin efortul combinat al structurii de conducere a școlii, al personalului școlii, al elevilor și părinților, al reprezentanților comunității locale interesați de oferta educațională a școlii, aceștia alcătuind comunitatea educațională.

Tehnicile de analiză SWOT și PEST au permis o evaluare echilibrată și exigentă a resurselor și mijloacelor interne și externe, dar și a impactului pe care factorii socio-economici, conjuncturali și politici îl au asupra activității unității. Proiectul de dezvoltare instituțională este elaborat și fundamentat în strânsă concordanță cu mediul și condițiile în care personalul școlii își desfășoară activitatea, ținându-se cont de factorii care influențează eficiența și eficacitatea activității educaționale.

Documentele de prognoză managerială se întocmesc prin contribuția tuturor angajaților ținând cont de necesitățile beneficiarilor actului educațional. Importanța acestora în vederea realizării unui proces instructiv-educativ de calitate derivă din statutul de bază pe care îl dețin în cadrul documentelor școlare.

Bunăstarea socială și emoțională la preadolescenți

Drd. Sara-Debora Topciu
Universitatea din Oradea

Articolul reprezintă o expunere teoretică a principalelor semnificații și conținuturi oferite celor două concepte-cheie din titlu, și anume bunăstarea socială și bunăstarea emoțională, plecând de la noțiunea mai largă de calitate a vieții, și trecând, rând pe rând, prin sensurile date conceptelor de satisfacție cu viața și bunăstare. Vom încerca să identificăm principalii factori care determină bunăstarea socială și emoțională la preadolescenți și felul în care acești factori influențează nivelul bunăstării. Copilăria, preadolescența și adolescența sunt perioade din viață care prezintă provocări specifice. Aceste provocări pot îmbrăca diverse forme, de aceea considerăm că înțelegerea cauzelor care sunt în joc și a efectelor acestora în producerea și manifestarea dificultăților sociale și emoționale este esențială pentru asigurarea bunăstării subiecților.

Fii supererou! Transformă conflictul!- O modalitate creativă de a preveni/reduce violența școlară

Dr. Lorena-Lavinia Vaetisi
Școala Gimnazială Specială-CRDEII, Cluj-Napoca

Proiectul Fii supererou! Transformă conflictul nonviolent! are ca scop prevenirea și reducerea violenței școlare. Pentru aceasta voi propune ca elevii să învețe și să aplice metode de rezolvarea conflictelor non-violente (atelier de transformarea conflictelor) Prin identificarea tipurilor de violență (din perspectiva studiilor pentru pace), elevii vor conștientiza mai ușor unde vor întâmpina probleme, și vor fi învățați să utilizeze metode de mediere în situații de conflict. Comunicarea nonviolentă va fi instrumentul prin care va fi reconstruită relaționarea între elevi, ca metodă adecvată transformării conflictelor.

Influența factorilor psiho-sociali asupra dezvoltării copiilor proveniți din familii monoparentale

Drd. Ileana Varga
Universitatea din Oradea

Etapele de dezvoltare a copilului până la perioada adolescenței inclusiv, reprezintă o perioadă de tranziție biologică, psihologică și isocială în special între pubertate și maturitate, în care au loc fluctuații extrem de rapide, spectaculoase și complexe. Apar noi comportamente și noi modalități de exprimare, de aprecieri, de atitudini, de relaționare cu cei din jur, de înțelegere și adaptare.

În prima parte a lucrării, sunt prezentate argumente științifice privind influența factorilor psiho-sociali și cauzele de vulnerabilitate a copiilor proveniți din familii monoparentale, având în vedere rolul primordial al familiei în educația copilului. Urmând apoi descrierea factorilor predominanți psiho-sociali, în special cei din mediul familial și extrafamilial, a relațiilor dezechilibrate din cadrul familiei, influența anturajului asupra comportamentelor manifestate la copii

proveniți din familii monoparentale. Grupul oferă adolescentului nu numai cadrul de afirmare, de exprimare liberă, ci și securitate, și siguranță. În grup adolescentul găsește niveluri de aspirație și tabele de valori apropiate cu ale sale.

În încheiere sunt propuse câteva strategii educaționale eficiente în vederea integrării acestor categorii de copii, în societate, în vederea reducerii marginalizării sociale și a ridicării standardelor de viață.

Rezumatele workshop-urilor

Developing language awareness with NILD techniques (Dezvoltarea unui limbaj conștient prin tehnici NILD)

Formatori: psiholog dr. Agnes Iordanidisz (președinte Asociația NILD Central-Eastern Europe); lect. univ. dr. Annamaria Balla (Universitatea Emanuel Oradea)

Triada necesități speciale educaționale-drepturi-intervenție psihoeducațională funcționează ca un sistem. În momentul în care interferența dintre elementele sale este negativă, sistemul nu poate fi eficient. Prin intermediul acestui workshop dorim să supunem atenției aspecte legate de modul în care se realizează orientarea școlară a copiilor cu CES: uneori decizia părinților se bazează pe anumite drepturi ale copilului dar nu întotdeauna este corelată cu nevoile acestuia, uneori copilul cu CES nu beneficiază de intervenția psihoeducațională adaptată necesităților sale, uneori echitatea în educație nu constituie principiul de bază după care se ghidează școala ca furnizor de educație. De aici derivă: necesitatea consilierii părinților în vederea conștientizării condițiilor ce pot fi oferite de învățământul de masă, care sunt limitele și riscurile la care sunt expuși acești copii când mediul educațional este ostil; necesitatea unei mai bune colaborări cu psihoterapeuții astfel încât familia să fie informată corect pentru a putea lua decizii care să răspundă nevoilor reale ale copilului cu CES; necesitatea diseminării de bune practici de evaluare psihoeducațională și intervenție de specialitate pentru copiii cu CES integrați.

Conștientizarea limbajului acoperă domeniile lingvistice: fonologie, morfologie, sintaxă, semantică și pragmatică. Conștientizarea fonologică îi face pe elevi capabili să manipuleze silabe, rime și foneme. Această zonă este unul dintre cei mai importanți factori în dobândirea cu succes a alfabetizării. Conștientizarea morfologică ne permite să creăm forma corectă a cuvântului într-o propoziție dată. Conștientizarea sintactică este necesară pentru a înțelege structura unei propoziții. Conștientizarea semantică ne ajută să înțelegem ceea ce auzim sau citim.

Sensibilizarea pragmatică ne conduce chiar mai departe: avem nevoie de ea pentru a înțelege intenția vorbitorului sau a scriitorului. Tehnicile NILD acoperă toate aceste zone. Una dintre tehnicile de bază le acoperă pe toate, în timp ce alte tehnici se concentrează pe cele specifice. Deși există multe elemente lingvistice specifice în conștientizarea limbajului, ne bazăm pe cele universale pentru a oferi exemple pentru participanții la workshop. Aceștia vor fi, de asemenea, implicați în rezolvarea unor sarcini de conștientizare a limbajului și vor fi încurajați să se gândească la elemente specifice din limba română.

Consilierea psihoeducațională a activităților de învățare-dezvoltare la copii și adolescenți

Formator: Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă (Universitatea „Titu Maiorescu din București”, Facultatea de Psihologie)

Sistemul educațional, prin particularitățile sale, ridică astăzi mari provocări atât copiilor, adolescenților, părinților acestora cât și cadrelor didactice în ceea ce privește gestionarea eficientă a activităților de învățare-dezvoltare. Programele școlare supraîncărcate și uneori neadaptate intereselor actuale de cunoaștere, manualele școlare cu un design total neatractiv și o aglomerare de informații specializate greu de parcurs, organizat și sistematizat dar și o bază materială precară a majorității instituțiilor de învățământ, fac procesul de predare-învățare să fie total neatractiv și foarte dificil pentru copii, adolescenți și greu de gestionat de către adulți – părinți, profesori. Vă invit așadar să descoperim împreună strategii eficiente și actualizate de consiliere psihoeducațională a activității de învățare-dezvoltare a copiilor și adolescenților.

Trauma sensitive teaching. Predarea centrată pe elevii sensibili la traume

Formatori: conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald (Universitatea din Oradea); prof. asociat Carlton J. Fitzgerald, Ed.D. (New England College, Henniker, SUA)

Potrivit Dr. Nadine Hunter (2018), chirurg general al statului California, experiențele adverse din copilărie sunt un factor de risc pentru multe dintre cele mai grave boli din întreaga lume. Numeroase persoane, care au cunoscut adversități în copilărie, au cel puțin de trei ori mai multe șanse să dezvolte opt dintre primele zece cauze de deces din lume (CNN, 2019). Dr. Nadine Hunter crede că adversitatea timpurie sau traumele sunt cauza unei epidemii globale (de exemplu, ADHDul, astmul, diabetul, obezitatea), în toate grupurile socioeconomice. Elevii manifestă în școală din ce în ce mai multe efecte ale adversității timpurii și ale traumelor. ADHDul, astmul, diabetul și obezitatea cresc în multe zone ale lumii, iar aceste probleme afectează elevii emoțional, psihologic, medical și atențional. Persoanele afectate de adversități sau traume afișează adesea în școală comportamente negative (de exemplu, furie, retragere, neatenție, opoziție, agresiune). Comportamentele lor îi determină adesea pe adulți să trateze acești elevi ca și cum ei înșiși ar fi cauza tuturor problemelor. În loc de proceduri fără toleranță, elevii au nevoie de înțelegere, sprijin și asigurarea că sunt oameni buni. În acest atelier, vom discuta aspecte care privesc Adversitatea timpurie și Trauma, precum și modalitățile prin care profesorii pot să îi ajute pe elevii afectați. Vestea bună este că toate strategiile pe le utilizăm cu această categorie sunt, de asemenea, utile tuturor. Ideile discutate vor ajuta profesorii să vină în întâmpinarea nevoilor elevilor lor.

Confruntarea cu „balaurul” integrării. Program de sensibilizare a cadrelor didactice pentru reușita integrării copiilor cu CES în învățământul de masă

Formatori: Balint Katalin (psiholog CJRAE Satu Mare); Dr. Tallian Cristian (psihiatru, CSM Satu Mare); Cserey Csaba (percuționist)

Integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă este o temă care necesită o abordare complexă. Sensibilizarea cadrelor didactice este mai mult decât importantă pentru aplicarea educației integrării în practică, altfel aceasta va rămâne doar un discurs demagogic, o ideologie, un ”balaur” intangibil. Noutatea acestui program constă în modul de abordare. Trei specialiști prezintă tema integrării din trei perspective diferite dar complementare. Partea teoretică, tulburările

și deficiențele întâlnite în mediul școlar, sunt prezentate de către un medic specialist în psihiatrie pediatrică. Partea practică, tehnicile și metodele concrete sunt introduse prin intermediul poveștilor, de către un psiholog, format în cadrul terapiei narative. Reușita sensibilizării este facilitată pe parcursul programului de către un percuționist care prin metoda meloterapiei oferă o atmosferă relaxantă ideală, înțelegerii necesității mediului educativ pozitiv, absolut necesar pentru succesul în integrare. Workshop-ul de față are ca obiectiv invitarea celor interesați în tema integrării, să participe nu numai la o prezentare detaliată a acestui program, ci și la inițierea participanților pe drumul presărat cu metode și tehnici bazate pe povești pentru reușita integrării, totul într-o atmosferă plăcută, asigurată de instrumente orientale și ritmuri de relaxare.

Depistarea precoce a tulburărilor psihice la copii și adolescenți prin colaborarea psihologilor școlari cu psihologii clinicieni

Formator: Psiholog principal Daniela Bara

Având în vedere incidența și prevalența tot mai crescută a problemelor psihologice ale copiilor și adolescenților, se impune o colaborare cât mai strânsă și eficientă între psihologii școlari și psihologii clinicieni. Rolurile fiecăruia dintre cele două categorii de psihologi sunt la fel de importante. Psihologii școlari, prin munca lor individuală, dar și prin colaborarea cu profesorii din ciclul primar și gimnazial, sesizează problemele celor din grupul țintă și îi vor îndruma spre psihologii clinicieni. Împreună, vor stabili un psihodiagnostic corect, după care vor iniția intervenția psihologică adecvată

Se va acorda importanță problemelor celor mai des întâlnite: ADHD, tulburările instrumentale, tulburările mixte de achiziții școlare, tulburările emoționale și cele de comportament. Speranța este că eforturile noastre coroborate vor reuși să amelioreze și să reducă aceste probleme. Pentru a avea copii sănătoși, isteți și fericiți, vă mulțumim pentru interes și participare.

Ce este mai important la școală pentru copii? Cum interpretăm datele proiectului “Child wellbeing in Romania”

Formator: Conf. univ. dr. Claudia Bacter (Universitatea din Oradea)

Obiective: familiarizarea participanților cu conceptul de bunăstare a copilului, identificarea modalităților prin care se pot evalua anumite aspecte ale vieții copiilor (dimensiuni și indicatori), prezentarea rezultatelor privind nivelurile și factorii care contribuie la satisfacția copilului cu școala obținute în cadrul proiectului “Child wellbeing in Romania”. Discuții pe grupuri cu privire la modul de interpretare a rezultatelor și a modului prin care aceste rezultate pot fi utilizate în activitatea specialiștilor care lucrează direct cu copiii în vederea stabilirii intervențiilor specifice. Potențiali participanți: studenți (nivel licență, masterat și doctorat), psihologi, psihopedagogi, asistenți sociali, psihoterapeuți, consilieri psihologici.

Teaching English to Dyslexic Learners - practical tips (Predarea limbii engleze la elevii dislexici – sfaturi practice)

Formator: Psiholog Dr. Katarzyna Maria Bogdanowicz (Polonia)

Dyslexic students face in school problems not only with the maternal language, but with all other disciplines that involve writing and reading. Among the subjects of study, from young age, there is a foreign language, which can be difficult even for other students, but who becomes a great challenge especially for Dyslexic students. The workshop "Teaching English to Dyslexic Learners - practical tips" is addressed mostly to language teachers but can be interesting also for another category of teachers working with dyslexic students and will cover the following issues: the effects of dyslexia on acquisition of English as a second language; classroom accommodations for dyslexic learners; general rules concerning teaching dyslexic learners; techniques for teaching English to dyslexic learners (mainly language skills); the assessment of dyslexic learners.

Elevii dislexici se confruntă în activitatea școlară cu probleme nu doar la limba maternă, dar la toate disciplinele de studiu care

presupun scriere și citire. Printre disciplinele de studiu, de la vârste fragede se numără și o limbă străină, care poate fi dificilă și pentru elevii aflați în normalitate, dar care pentru elevii dislexici devine o mare provocare. Workshopul “Predarea limbii engleze la elevii dislexici – sfaturi practice” se adresează în special profesorilor de limbi străine dar poate fi de interes și pentru alte categorii de profesori care interacționează cu elevi dislexici, abordând următoarele probleme: efectele dislexiei asupra achiziționării limbii engleze ca a doua limbă; integrarea în clasă pentru elevii dislexici; norme generale privind predarea la elevii dislexici; tehnici pentru predarea limbii engleze la elevii dislexici (în principal competențe lingvistice) și evaluarea elevilor dislexici.

Realizarea si utilizarea Kit-ului de evaluare și intervenție DysTRANS

Formatori: prof. psihopedagog/director Teodora Pantazi (Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Oradea; Director executiv/coordonator de proiect - Asociația CES); Daniela Boneva (Terapeut/ președinte – Asociația de Corectare a Dislexiei Bulgaria)

Parteneriatul strategic Erasmus+, KA2 “DysTRANS - Facilitarea tranziției elevilor dislexici din ciclul primar în ciclul gimnazial”, implementat de Asociația CES a avut ca scop elaborarea și testarea unor instrumente de lucru care să faciliteze tranziția elevilor cu tulburări de învățare (dislexie, disgrafie, dispraxie, discalculie) din ciclul primar în ciclul gimnazial, parcurgând mai multe etape. Aceste etape s-au constituit în produsele finale ale proiectului, care vor fi prezentate pe scurt participanților la workshop, atât din perspectiva realizării cât și a utilității și utilizării lor:

- O1: Analiza situației din țările partenere: România, Turcia, Bulgaria, Portugalia, Polonia și Italia privind problemele specifice cu care se confruntă elevii cu tulburări de învățare în perioada tranziției.
- O2: Elaborarea unui Kit/Set de instrumente de facilitare a tranziției, conținând:

- A1: Elaborarea unui Check list/Listă de verificare pentru identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale elevilor cu tulburări de învățare în perioada tranziției
 - sarcina coordonată de Asociația CES la nivelul parteneriatului european
- A2: Elaborarea unor protocoale de intervenție, bazate pe cele mai bune practice din țările partenere
- A3: Elaborarea unui Ghid pentru profesori
- A4: Elaborarea unui Ghid pentru părinți
- O3: Implementarea unui studiu pilot pentru verificarea eficienței Kit-ului

Proiectul se finalizează în luna noiembrie 2019, cu ocazia prezentei conferințe. Kit-ul de evaluare și intervenție a fost pilotat și adaptat nevoilor partenerilor, multiplicat și oferit participanților la workshop, respective instituțiilor reprezentate la conferință în vederea utilizării în activitatea cotidiană..

Davis method for correcting dyslexia (Metoda Davis pentru corectarea dislexiei)

Formator: Daniela Boneva (Terapeut/ președinte – Asociația de Corectare a Dislexiei Bulgaria)

The Davis method was developed by Ronald D. Davis, after a breakthrough discovery enabled him to overcome his own severe dyslexia at the age of 38. Based on his experience a team of researchers developed the methodology and since 1982, when the Reading Centre in California was opened, thousands of dyslexics all over the world have benefit from using this method. People who develop dyslexia think in pictures, rather than words; they are imaginative and creative; and they try to solve problems by looking at the whole picture, rather than working step-by-step. Dyslexic students rely mostly on non-verbal thought processes. Since their primary mode of thought is to rely on pictures or other sensory impressions, they have difficulty thinking with the sounds of words and it is hard to try to read by breaking words down into component sounds. Rather than trying to force students to use a method that is

inherently difficult for them, Davis method teaches a visual and meaning-based approach that is much easier for dyslexic people to learn and use. This approach puts dyslexic students in control of their own learning, mental focus, and energy level. Since dyslexia is not a disease or a psychiatric ailment, medications will not address the underlying problem, and will only tend to hinder the student's ability to learn.

Metoda Davis a fost dezvoltată de Ronald D. Davis, după o descoperire inedită ce i-a permis să-și depășească dislexia severă la vârsta de 38 de ani. Pe baza experienței sale, o echipă de cercetători a dezvoltat metodologia de lucru și din 1982, când Reading Centre/Centrul de Citire din California a fost deschis, mii de dislexici din întreaga lume au beneficiat de utilizarea acestei metode. Oamenii care dezvoltă dislexie gândesc în imagini, mai degrabă decât în cuvinte; ei sunt imaginativi și creativi și încearcă să rezolve problemele uitându-se la imaginea de ansamblu, mai degrabă decât să lucreze pas-cu-pas. Elevii dislexici se bazează mai ales pe procesele de gândire non-verbale. Deoarece modul lor principal de gândire este centrat pe imagini sau alte impresii senzoriale, ei au dificultăți în activitatea cu sunetele, fiindu-le foarte greu să despartă cuvântul în sunete componente. Decât să forțeze elevii să utilizeze o metodă care este în mod inerent dificilă pentru ei, metoda Davis propune o abordare vizuală, bazată pe sens și semnificație, care este mult mai ușor de învățat și utilizat pentru persoanele dislexice. Această abordare pune elevii dislexici într-o poziție de control asupra propriei învățări, concentrării mentale și nivelului de energie. Deoarece dislexia nu este o boală sau o afecțiune psihiatrică, medicamentele nu vor aborda problema de bază ci vor tinde doar să împiedice capacitatea elevului de a învăța.

Rolul facilitatorului (shadow-ului) în integrarea școlară a copilului cu CES

Formatori: Carmen Ilisie (Inspector pentru învățământul special și special integrat, Inspectoratul Școlar Județean Bihor); Teodora Pantazi (Prof. psihopedagog/director - Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Oradea); Paula Manole (Prof. de psihopedagogie

specială pentru o catedră de educație specială - Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Oradea); Ramona Kiss (Prof. psihopedagog - Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Oradea)

Workshop-ul de față dorește să aducă în prim plan rolul facilitatorului (shadow-ului) în integrarea școlară a copilului cu CES. În acest demers vom porni de la descrierea teoretică a specificului educației speciale și special integrate din țara noastră, dar și a cadrului legal actual, care reglementează rolul și atribuțiile facilitatorului, urmând să conturăm un profil al facilitatorului prin identificarea unor modele educaționale practicate în diverse țări, ca urmare a expertizei formatorilor în cadrul unor proiecte europene. În final ne vom îndrepta atenția spre dimensiunea practică, necesară activității facilitatorului care însoțește elevul în activitatea școlară, abordând câteva modele și tehnici de intervenție, care pot fi utilizate ca practici de sprijin în integrarea școlară a copiilor cu CES, în funcție de diagnosticul și nivelul achizițiilor elevului în cauză.

Principii și modalități de stimulare a învățării la elevi-învățarea transformativă

Formatori: conf. univ. dr. Tiberiu Dughi (FPSE, Universitatea Aurel Vlaicu din Arad); Terapeut dr. Dana Dughi (Liceul Special „Sfânta Maria”, Arad)

Obiective: integrarea conceptului de învățare transformativă în strategiile de învățare propuse în activitatea didactică și în cea de consiliere; asocierea procesului de rezolvare de probleme cu transformările în plan cognitiv, emoțional și comportamental ale educabililor. Participanții vor analiza principiile de rezolvare a problemelor pe baza unui exercițiu care reproduce o situație problematică. Vor fi evidențiate ulterior importanța explicitării noțiunilor, blocajele în rezolvarea problemelor precum și strategiile de depășire a acestora. Lucrul cu fișele de tip Feuerstein va permite participanților să identifice propriile strategii rezolutive, iar analiza modului de rezolvare va evidenția eventualele stereotipii sau erori care pot vicia obținerea soluțiilor eficiente. În dezbaterile de final va fi facilitat transferul acestor principii în activitatea educațională sau

de consiliere a participanților. Potențiali participanți: studenți (nivel licență, masterat și doctorat), psihologi, psihopedagogi, cadre didactice, psihoterapeuți, consilieri psihologici.

În lumea copiilor cu ADHD

Formatori: Conf. univ. dr. Daniela Roman, psiholog Natalia Iosif, psiholog Cecilia Coita

Deficitul de atenție și hiperactivitate (ADHD) este o tulburare psihologică extrem de frecventă, dar neînțeleasă încă, pe deplin în mediul școlar. Copiii care suferă de ADHD sunt copiii în permanentă mișcare, cu dificultăți în a se concentra pe sarcinile școlare. Pe măsură ce cresc, partea de hiperactivitate scade ca intensitate și se transformă într-o stare de tensiune interioară. Despre ei se spune că sunt: *imposibil de controlat, greu de iubit, needucați, născuți obraznici, cu capul în nori, impulsivi....dar din experiență am aflat că au un creier uimitor, rar întâlnit* - ca al unei mașini de curse, singura dificultate este că au *frână de bicicletă*. În lumea lor e multă mișcare, multă culoare, multă distracție....ei sunt „sala noastră de fitness”. Workshop-ul de față are ca obiectiv invitarea celor interesați să descopere ce este ADHD, care sunt cauzele, cum putem înțelege, asculta și, mai ales, cum putem conduce acești copii pe drumul plin cu bariere, ajutându-i să devină partenerii noștri în atingerea obiectivelor educaționale.

Cunoașterea acestei teme de interes general este fundamentală atât pentru copil, cât și pentru profesori, aparținători și familie.